

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU
Z DZIAŁALNOŚCI
FORTIS BANK POLSKA S.A.
W ROKU 2003**

SPIS TREŚCI

I. Podsumowanie działalności Banku w roku 2003	3
A. Najważniejsze czynniki kształtujące wyniki finansowe Banku w roku 2003.....	3
B. Czynniki zewnętrzne mające wpływ na działalność i rozwój Banku <i>/źródło: Centrum Analiz Społeczno-Ekonomicznych/</i>	4
II. Struktura Akcjonariatu, kapitały i fundusze	12
A. Kapitał zakładowy.....	12
B. Zmiany w strukturze akcjonariatu w roku 2003	12
C. Fundusze własne	12
III. Wyniki Finansowe	13
A. Rachunek zysków i strat.....	13
B. Bilans.....	15
C. Zarządzanie zasobami finansowymi	17
IV. Działalność operacyjna	20
A. Działalność kredytowa	20
B. Udzielane gwarancje i akredytywy	22
C. Depozyty	22
D. Usługi powiernicze.....	23
E. Operacje na rynku pieniężnym i rynku papierów dłużnych.....	23
F. Działalność rozliczeniowa Banku	23
G. Współpraca z międzynarodowymi organizacjami finansowymi	24
H. Rozwój usług bankowych	24
I. Działalność charytatywna	25
J. Inwestycje w technologie informatyczne.....	25
K. Umowy znaczące dla działalności Banku	25
V. Powiązania organizacyjne i kapitałowe z innymi podmiotami	28
A. Charakterystyka Akcjonariusza posiadającego powyżej 5% głosów na WZA	28
B. Fortis Securities Polska S.A.	30
C. Transakcje z podmiotami powiązаныmi.....	30
VI. Notowania akcji na GPW	31
VII. Corporate Governance	32
VIII. Perspektywy rozwoju działalności Banku	32
IX. Struktura organizacyjna	34
A. Struktura władz Banku	34
B. Piony biznesowe i placówki operacyjne	35
X. Dane dotyczące władz i pracowników Banku	35

I. PODSUMOWANIE DZIAŁALNOŚCI BANKU W ROKU 2003

A. Wyniki finansowe Banku w roku 2003

W roku 2003 Fortis Bank Polska SA wypracował 36 mln PLN zysku netto, tzn. o 4,6 mln PLN, czyli o 15% więcej niż w roku ubiegłym. Dynamika zysku brutto który wzrósł o 17% do 52,8 mln PLN była jeszcze lepsza.

Wartość portfela kredytowego netto wzrosła w ciągu roku 2003 o 49%, a jakość portfela poprawiła się. Saldo rezerw wzrosło jedynie o 3% w porównaniu z końcem 2002 roku.

Bank odnotował w omawianym okresie 8% wzrost depozytów. Jednocześnie nastąpił dalszy wzrost wartości aktywów zarządzanych przez Fortis Securities Polska S.A. (FSP), spółkę zależną Banku. Obok nowych lub modyfikowanych usług Banku - oddziały Banku oferują klientom *cross selling* produktów FSP oraz spółki Fortis Lease Polska, co przyczyniło się do wzrostu przychodów z tytułu prowizji.

Równocześnie przez cały rok Bank kontrolował swoje koszty działania.

Wskaźnik zwrotu na kapitale (ROE) wyniósł 7%.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Fortis Bank Polska S.A., które odbyło się w dniu 26 czerwca 2003 r., zatwierdziło sprawozdanie finansowe Banku i udzieliło absolutorium Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej. Z ubiegłorocznego zysku netto, który wyniósł 31,4 mln PLN, akcjonariusze przeznaczyci kwotę 30,1 mln PLN na wypłatę dywidendy, zaś pozostałą część na fundusz ryzyka ogólnego.

Następujące czynniki miały największy wpływ na wyniki finansowe osiągnięte w roku 2003:

- Wzrost wartości portfela kredytowego Banku o 49% w stosunku do roku 2002 do wys. 3 243 mln PLN na 31 grudnia 2003. Odnotowano prawie trzykrotny wzrost portfela kredytów hipotecznych w ciągu roku 2003. Udział kredytów w sytuacji nieregularnej w całości portfela zmniejszył się do 14% na koniec grudnia 2003 (1% - kredyty pod obserwacją), w porównaniu do 16% na koniec grudnia 2002 (a 3% – kredyty pod obserwacją).
- Zahamowano odpływ depozytów – saldo depozytów wzrosło o 8% w porównaniu do grudnia 2002. Na koniec grudnia 2003 stan depozytów wyniósł 2 495 mln PLN.
- Wzrost przychodów z tytułu prowizji o 12% osiągnięty głównie dzięki większej aktywności kredytowej.
- Wynik z tytułu odsetek w wysokości 116 mln PLN był niższy w stosunku do roku 2002 o 14,4 mln PLN. Spowodowane było to przede wszystkim niższym poziomem stóp procentowych.
- Wynik z pozycji wymiany wyniósł 56 mln PLN i był wyższy o 6% w porównaniu do roku 2002.
- Bank zanotował nieznaczną stratę na wyniku operacji finansowych, podczas gdy w 2002 r. Bank zarobił na operacjach papierami wartościowymi około 20 mln PLN. Powyższa sytuacja wynika z odnotowanego w drugim półroczu 2003 r. znacznego spadku cen dłużnych papierów wartościowych.
- Koszty działania banku kształtowały się na poziomie z poprzedniego roku. Wskaźnik kosztów do przychodów Banku wyniósł 69%.
- Wartość rezerw netto na kredyty w sytuacji nieregularnej - w roku 2003 r. wyniosła 21 mln PLN, czyli o 59% mniej niż na koniec roku 2002, kiedy wyniosła 52 mln PLN.
- Obciążenia podatkowe z tytułu podatku dochodowego CIT kształtowały się na poziomie 34,3%. Przyczyną tego było obniżenie stawki podatku CIT z 27% do 19% i negatywny wpływ tego faktu na poziom podatku odroczonego (była to kwota 4,7 mln PLN). W przeciwnym razie obciążenie podatkiem CIT byłoby o ok. 5,9% niższe, co oznacza, że byłoby nieco niższe od

stawki ustawowej (27%).

B. Czynniki zewnętrzne mające wpływ na działalność i rozwój Banku /źródło: Centrum Analiz Społeczno-Ekonomicznych/

1. Sfera makroekonomiczna gospodarki polskiej w 2003 r.

Wzrost gospodarczy w 2003 r. wyniósł 3,7%. Oznaczało to bardzo szybkie przejście od ożywienia, zapoczątkowanego w II połowie 2002 r., do wysokiej dynamiki PKB 4,7% w IV kwartale 2003 r. Motorem wzrostu gospodarczego była konsumpcja gospodarstw domowych oraz korzystna sytuacja w handlu zagranicznym.

Podstawą silnej konsumpcji (wzrost o 3,1%) było wysokie tempo dochodów z samozatrudnienia, własności i szarej strefy (szacunek CASE). Dynamicznie rosły także świadczenia społeczne, zwłaszcza emerytury i renty, których indeksacja przewyższyła zarejestrowany poziom inflacji. Wzrost tych dwóch komponentów dochodów kompensował realny spadek funduszu płac. Jednocześnie, gospodarstwa domowe zwiększyły nieco swoją stopę oszczędności (szacunek CASE), chociaż nadal utrzymuje się ona na niskim poziomie (10,1% bieżących dochodów). Oszczędności miały głównie formę nakładów na budownictwo indywidualne, gdzie wzrost powierzchni oddanej do użytku wyniósł 130%. Należy pamiętać jednak, że liczba ta zawiera efekt statystyczny związany ze wzrostem zgłoszeń gotowych mieszkań i domów w reakcji na zapowiedziane zwiększenie opłat rejestracyjnych. Natomiast oszczędności monetarne gospodarstw domowych były ujemne (ok. -8,4 mld PLN), na co wpłynęło wycofanie 3,5 mld PLN z depozytów oraz wzrost sumy kredytów o 12,2 mld PLN, neutralizowane wzrostem oszczędności w gotówce o ok. 7 mld PLN. Znaczne tempo kredytów (średnio w tempie blisko 9% realnie rok do roku) wiązało się z kredytami hipotecznymi, których średni wzrost przekraczał 40%. Natomiast ujemna dynamika kredytów konsumpcyjnych przez większość 2003 r. wskazuje, iż wzrost konsumpcji gospodarstw domowych nie był finansowany przyrostem kredytów.

2003 r. był trzecim z rzędu, w którym spadły inwestycje (-0,9%) i nawet znaczne przyspieszenie tempa PKB począwszy od II kwartału 2003 r. nie przełożyło się na wzrost nakładów w żadnym z kwartałów ub. r. Sytuacja jest jednak dość zróżnicowana pomiędzy poszczególnymi sektorami. Zgodnie z danymi za pierwsze trzy kwartały, dynamicznie rosła inwestycja w tych branżach przemysłu przetwórczego, które są silnie związane z eksportem lub produkcją żywności, maleją natomiast w pozostałych działach gospodarki. Wpływ sytuacji finansowej firm na decyzje inwestycyjne wydaje się być ograniczony, bowiem spadek inwestycji notowany był także w branżach o znacznej rentowności. Średnie ważone oprocentowanie kredytów złotych dla przedsiębiorstw zmniejszyło się w 2003 r. średnio o 1,7 pkt. procentowego. Nie wpłynęło to na znaczące ożywienie podaży kredytów (średni wzrost w ciągu roku o ponad 2%, wynikający ze znacznego wzrostu kredytów walutowych przy spadku złotych). Jednocześnie podmioty gospodarcze gromadziły wolne środki na depozytach. Wydaje się więc, iż popyt inwestycyjny jest bardzo silnie związany z oceną ryzyka gospodarczo-politycznego, w tym związanego ze stanem finansów publicznych.

Spadek deficytu w handlu zagranicznym wynikał przede wszystkim z dynamicznego wzrostu eksportu (13%). Przyczyniło się do tego nieoczekiwane osłabienie złotego do euro w rezultacie zmian kursu krzyżowego dolar/euro – realny efektywny kurs złotego deprecjował średnio o kilkanaście procent. Jednakże, przez większość roku tempo wzrostu cen eksportu wyrażonych w złotych było wyższe niż deprecjacja złotego, co oznacza, iż eksporterzy nie wykorzystywali osłabienia waluty krajowej do zwiększenia konkurencyjności swoich towarów. Na wzrost zagranicznego popytu na polskie towary wpływały więc także inne czynniki (jakość, atrakcyjność relatywnie niskich cen w sytuacji słabej koniunktury w UE, pozyskanie nowych rynków). Jednocześnie brak odbudowy inwestycji oraz słaby złoty osłabiał tempo importu.

Silny wzrost konsumpcji i eksportu w 2003 r. przekładał się na wzrost wartości dodanej w przemyśle i w usługach rynkowych. Tempo produkcji sprzedanej przemysłu przetwórczego

przyspieszyło do ponad 10%. W górnictwie i kopalnictwie odnotowano spadek, a w branży energetyczno-gazowej i wodnej niewielki tylko wzrost, co osłabiło wyniki całego przemysłu. Wśród 21 branży przemysłu przetwórczego jedynie w 4 zmniejszyła się produkcja. Szczególnie korzystne wyniki osiągnęły te związane z eksportem. Jednocześnie, wyraźnie przyspieszyły ceny produkcji sprzedanej przemysłu, co poprawiło przychody ze sprzedaży tego sektora.

W związku z brakiem odbudowy inwestycji utrzymywała się prawie 4-letnia recesja w sektorze budowlanym. Spadek produkcji sprzedanej w sektorze budowlano-montażowym wyniósł 6,7% i wynikał z mniejszych nakładów na budowę i inżynierię wodną i lądową (- 5,4%) oraz na instalacje budowlane (-14%). Wysoki wzrost produkcji zanotowano natomiast w przedsiębiorstwach wykonujących prace wykończeniowe i przygotowujących teren pod zabudowę, co może sugerować poprawę koniunktury. Ze względu jednak na mały udział ich sprzedaży w produkcji budowlano-montażowej, wyniki te nie wpłynęły znacząco na poprawę w całej branży, a zjawisko dynamicznie rosnącej liczby i powierzchni mieszkań w budownictwie indywidualnym prawdopodobnie nie jest objęte tą statystyką (obejmuje ona podmioty zatrudniające powyżej 9 osób).

Silna konsumpcja gospodarstw domowych spowodowała wzrost wartości obrotu w handlu detalicznym (7,9%), szczególnie w przypadku żywności, napojów i wyrobów tytoniowych, oraz pojazdów i paliw. Dynamika obrotów w handlu hurtowym była niższa (3,6%), przy czym wzrost dotyczył tych samych rodzajów przedsiębiorstw, jak w przypadku handlu detalicznego. W rezultacie wartość dodana w handlu i naprawach zwiększyła się o 6,5% - ponad dwukrotnie więcej niż konsumpcja. Wzrost wartości dodanej branży transportowo-komunikacyjnej (4,6%) wiązał się z niewielkim wzrostem wolumenu przewozu ładunków (w tym, znacznego tempa w transporcie rurociągowym), blisko 6-proc. tempa przeładunków w portach morskich oraz przede wszystkim wzrostu obrotów w telekomunikacji. W pozostałych usługach rynkowych tempo wzrostu było znacznie niższe (poniżej 2%).

Kurs i inflacja

W 2003 r. złoty uległ osłabieniu w stosunku do euro średnio o ponad 14% (17% grudzień do grudnia) oraz wzmocnieniu do dolara o średnio blisko 5% (3% grudzień do grudnia). Ścieżka złotego odzwierciedlała zmiany kursu krzyżowego dolar/euro (znaczne osłabienie dolara wywołane złymi fundamentami makroekonomicznymi w US i wojną w Iraku). Bliższe powiązanie złotego z dolarem niż z euro wynika prawdopodobnie z dominacji transakcji finansowych w dolarach. Osłabianie się złotego w stosunku do koszyka walut wynikało także z reakcji na krajowe wydarzenia polityczne. Wzrost zagrożenia szybką akumulacją długu publicznego (do poziomu powyżej 55%) oraz wątpliwości co do szans implementacji oszczędnościowego planu Hausnera powodowały od września ub.r. dalsze osłabianie się złotego.

Deprecjacja waluty krajowej przełożyła się w niewielkim stopniu na wzrost inflacji. Ceny wzrosły średnio o 0,8%, jednakże pod koniec 2003 r. nastąpiło ich przyspieszenie (1,7% grudzień do grudnia). Akceleracja inflacji miała charakter przede wszystkim podaży. W rezultacie słabych zbiorów spadek cen w I połowie roku przeobraził się w znaczny wzrost w kolejnych miesiącach (2,2% grudzień do grudnia), chociaż średnio w roku ceny żywności spadły. Ponadto, nastąpił znaczny wzrost paliw oraz wzrost cen regulowanych: gazu, energii elektrycznej i ciepłej, oraz usług kolejowych.

W 2003 r. po raz pierwszy od kilku lat wzrost cen sprzedanych przemysłu (średnio o 2,6%) był wyższy niż cen konsumpcyjnych. Wpłynęły na to przede wszystkim zmiany tendencji cen światowych, głównie ropy i miedzi, jak też wzrost cen węgla i energii. Ceny sprzedane przemysłu podlegały także wpływowi znacznego wzrostu cen eksportowych.

Rynek pracy

W 2003 r. nastąpiła umiarkowana poprawa na rynku pracy. Do pozytywnych tendencji należy zaliczyć ustabilizowanie się stopy bezrobocia (20%¹ na koniec 2003 i 2002 r.) przy spadku

¹ Na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań przeprowadzonego w 2002 r.

liczby bezrobotnych w ciągu roku o 41 tys. osób. Spadek ten nastąpił przy wyższej rotacji osób na rynku pracy.

W 2003 r. kontynuowany był proces redukcji zatrudnienia w gospodarce; w sektorze przedsiębiorstw spadek o 3,5%. Dotyczył on większości sektorów (największy - w budownictwie), a zatrudnienie wzrosło jedynie w niektórych branżach eksportowych przemysłu przetwórczego oraz w informatyce, obsłudze firm i administracji publicznej.

W 2003 r. przyspieszyła dynamika średniej płacy (realny wzrost o 4,1%), szczególnie pod koniec roku. Poprawa rentowności przedsiębiorstw przy znacznie wyższych przychodach zaowocowała więc podwyżką płac, nie zaś przyrostem zatrudnienia. Nie oznacza to jednak wzrostu jednostkowego kosztu pracy, ponieważ wydajność pracy w sektorze pozarolniczym wzrosła w 2003 r. o ponad 6%.

Handel zagraniczny i bilans płatniczy

W 2003 r. eksport w ujęciu bilansu płatniczego w euro wzrósł o 8%, import zaś jedynie o 1%. W rezultacie deficyt w handlu zagranicznym zmniejszył się o 2,3 mld EUR (19%). Jednocześnie zwiększyła się nadwyżka na rachunku bieżących obrotów niesklasyfikowanych (o 1,9 mld EUR). Do września był to efekt zwiększonych obrotów przed wprowadzeniem wiz na wschodniej granicy w październiku; pod koniec roku nasiliły się odwiedziny południowych i zachodnich sąsiadów. Deficyt na rachunku obrotów bieżących spadł o ponad połowę i wyniósł na koniec roku 1,9% PKB. Wpłynęło to na poprawę struktury finansowania długu - pomimo, iż saldo inwestycji bezpośrednich (3,2 mld EUR) było niższe niż w 2002 r., to prawie w całości pokryło niedobór na rachunku bieżącym. Biorąc pod uwagę, iż przychody z prywatyzacji były bardzo niskie (ok. 3 mld PLN) dane te wskazują na znaczne nakłady typu green-field. Jeszcze większy był napływ kapitału portfelowego (3,4 mld EUR), a ok. 700 mln EUR zostało wycofane z inwestycji udziałowych, co złożyło się na 4,1 mld EUR inwestycji w papiery dłużne, głównie rządowe.

Finanse publiczne

Dochody budżetu państwa w 2003 r. były niższe od planu o 3,5 mld PLN, na co wpłynął niższy od zakładanego wzrost wpływów z podatków pośrednich i PIT. Przyczyną takiej sytuacji była niższa inflacja niż zapisana w budżecie, oraz inna struktura wzrostu gospodarczego (wyższe tempo eksportu obłożonego zerową stawką VAT oraz niższy wzrost popytu krajowego).

Deficyt budżetu państwa w 84% sfinansowano na rynku krajowym. Łączne potrzeby budżetowe doprowadziły do ponad 3-krotnego przekroczenia planu emisji bonów skarbowych, a finansowania ze źródeł zagranicznych - o 0,8 mld PLN. Wzrost oceny ryzyka inwestycyjnego w perspektywie średnio- i długoterminowej, powodowanego pogarszaniem się perspektywy finansów publicznych w 2004 r. i w kolejnych latach, doprowadził do wzrostu stóp procentowych na rynku finansowym (oprocentowanie 52-tygodniowych bonów skarbowych wzrosło z poniżej 5% na koniec III kwartału 2003 r. do nieco poniżej 6% na koniec 2003 r.) i przesunięcia się krzywej rentowności do góry. Jednocześnie nastąpiło skrócenie średniego okresu zapadalności emitowanych papierów rządowych o 0,3 roku (do 2,6 roku) na koniec 2003 r.

2. Sfera mikroekonomiczna gospodarki polskiej w 2003 r.

Wyniki finansowe przedsiębiorstw

Wyniki finansowe przedsiębiorstw uległy w 2003 r. dalszej poprawie (dane za pierwsze trzy kwartały ub.r.). Wynik finansowy ze sprzedaży w średnich i dużych firmach zwiększył się o prawie 50%. Jednocześnie koszty funkcjonowania przedsiębiorstw rosły wolniej niż przychody i nastąpiła wyraźna poprawa rentowności brutto do poziomu sprzed kryzysu rosyjskiego (3,2%). Ujemną rentowność odnotowano jedynie w branżach takich jak: górnictwo węgla kamiennego, przemysł stoczniowy, wykonywanie instalacji budowlanych i handel detaliczny.

zmieniono metodologię szacowania liczby pracujących i stopy bezrobocia. Poziom stopy bezrobocia na koniec 2002 r. i 2003 r. według starej metodologii szacowano na 18,0%.

W podziale na sektory własności, sektor prywatny charakteryzował się znacznie wyższą rentownością niż publiczny (3,7% versus 1,4%), co wiąże się z niską dynamiką przychodów. Wynik finansowy netto sektora publicznego stanowi zaledwie poniżej 1% wyniku netto sektora prywatnego. Sektor prywatny zwiększa inwestycje (o 10% w ciągu trzech kwartałów 2003 r.), podczas gdy w sektorze publicznym mają miejsce głębokie redukcje (-12).

Wyniki finansowe banków

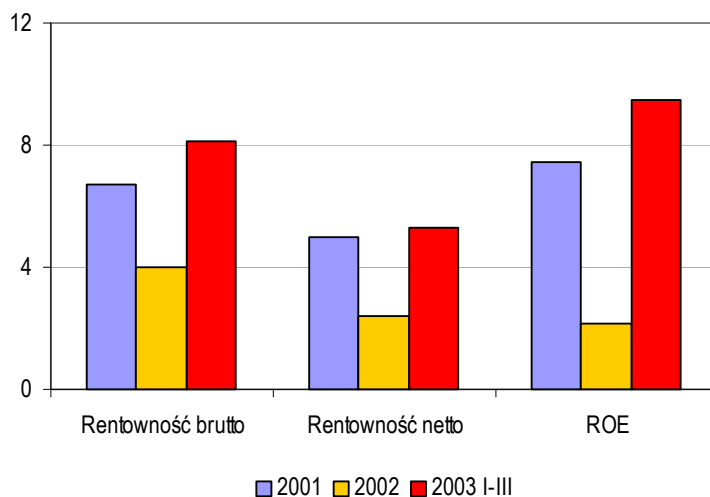
W okresie styczeń-wrzesień 2003 r. aktywa sektora bankowego wzrosły o 3,7%. Przyrost ten był jednak niższy niż w latach wcześniejszych, a ponadto wynikał w dużej mierze z deprecjacji złotego względem walut obcych, bez uwzględniania której wzrost ten wyniósłby około 1,0%. Do wzrostu aktywów przyczynił się rosnący popyt na kredyty. Należności od sektora niefinansowego z tego tytułu zwiększyły się o 12,9 mld PLN (o 6,7% wobec 5,0% w analogicznym okresie 2002 r.). Ponad trzy czwarte tego przyrostu przypadało na kredyty na nieruchomości, głównie mieszkaniowe gospodarstw domowych (wzrost o 6,8 mld PLN, o 34,3%) i klientów korporacyjnych (o 1,6 mld PLN, o 20,5%). Kredyty na nieruchomości o innym przeznaczeniu wzrosły o 1,4 mld PLN (o 65%).

Na koniec września kredyty walutowe stanowiły 34,9% portfela kredytowego banków komercyjnych. Ponad trzy czwarte tych kredytów przypadało na 9 największych banków. W niektórych stanowiły one więcej niż połowę, a w 3 bankach, specjalizujących się w finansowaniu nieruchomości mieszkaniowych, nawet ponad 90% portfela kredytowego. Wahania kursu złotego narażają kredytobiorców na ryzyko kursowe, które może przekształcić się w ryzyko kredytowe banków. Obserwowana w poprzednich latach wysoka dynamika relatywnie niskoprocentowanych kredytów walutowych w 2003 r. uległa zahamowaniu. Ich wzrost (o 29,2%) wynikał bowiem głównie ze zmiany kursów walut oraz innego ujęcia kredytów indeksowanych w sprawozdawczości bankowej. W warunkach porównywalnych walutowe należności kredytowe (71,8 mld PLN) byłyby niższe (o 3,1%), niż na koniec grudnia poprzedniego roku. Na zmniejszenie dostępności kredytów walutowych wpłynęły zalecenia GINB zaostrzające kryteria oceny zdolności kredytowej tak, aby banki komercyjne ograniczały te kredyty do wybranych grup klientów lub rodzajów kredytów.

Wynik brutto banków komercyjnych po 3 kwartałach 2003 r. był o 16,5% wyższy niż w tym samym okresie 2002 r. Na wzrost wyniku netto (o 13,7%) wpływ miło niższe o 52,3% (o 2,4 mld PLN) saldo tworzonych i rozwiązywanych rezerw celowych. Wynik działalności bankowej był o 1,9 mld PLN (o 9,5%) niższy od ubiegłorocznego, głównie na skutek zmniejszenia:

- 1,4 mld PLN (o 37,7%) wyniku z operacji wymiany walut, po osiągnięciu rekordowego poziomu w 2002 r. dzięki walutowym transakcjom swapowym;
- 0,5 mld PLN (o 4,9%) wyniku z odsetek z powodu spadku przychodów odsetkowych od dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez NBP i Skarb Państwa wraz z obniżką stóp procentowych;
- 0,6 mld PLN (o 43%) wyniku operacji finansowych w rezultacie zniżek cen dłużnych papierów wartościowych, który w III kwartale przyczynił się nawet do powstania straty z tych operacji.

Wykres 1. Rentowność banków komercyjnych (%)

Źródło: GINB

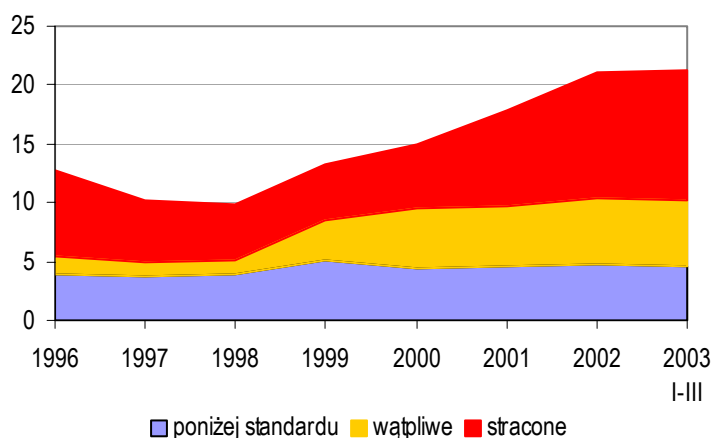
Wstępne dane na koniec 2003 r. wskazują spadek zysku netto w całym 2003 r. o 7,7% w porównaniu z 2002 r. z powodu rekordowej dla polskiej bankowości straty jednego z banków i konieczności zapłacenia wyższego podatku związanego z obniżką CIT z 27% do 19% od 2004. Ten ostatni czynnik wynikał z konieczności przeszacowania wartości podatku odroczonego. Banki pomniejszają o wartość podatku odroczonego płacone na bieżąco podatki i musiały w rozliczeniach uwzględnić zmniejszenie stawki CIT o 8 pkt procentowych. W związku z tym kwoty odliczeń były mniejsze, a podatek zapłacony za 2003 r. był większy. Zysk netto banków był o 45,6 proc. mniejszy od zysku brutto, co oznacza, że tyle wyniosła efektywna stopa opodatkowania zysku, podczas gdy stawka CIT wynosiła 27%. Jednak największy wpływ na wyniki finansowe banków miała strata 1,57 mld PLN jednego banku (poprzedni rekord [należący do PKO BP] wynosił 1,3 mld PLN w 1998 r.). Strata wynikała głównie ze zmian zasad księgowych (jak również zmian w stawce podatku CIT) i decyzji o utworzeniu rezerw na aktywa w wysokości 1,27 mld PLN po przeglądzie portfela kredytowego.

Na ogólnie słabe wyniki finansowe sektora bankowego za 2003 r. składała się taka sama ilość banków, które zanotowały wzrost, jak i spadek zysku netto. Dotyczy to w równym stopniu banków dużych i małych, choć w niektórych przypadkach z tej ostatniej grupy przyczyną strat był dynamiczny rozwój działalności i związany z tym wzrost kosztów.

Największy wpływ na wyniki finansowe banków miał spadek stóp procentowych w I połowie 2003 r. i przychodów z odsetek, które zmalały o prawie 23% w porównaniu z 2002 r. Spadek ten banki rekompensowały wzrostem przychodów z tytułu opłat i prowizji, które były już tylko 3-krotnie mniejsze niż przychody odsetkowe, gdy w 2002 r. różnica ta była 5-krotna. Większość banków poniosła również straty na obligacjach, gdy w II połowie 2003 r. w wyniku zawirowań na rynku spowodowanych pogarszającą się sytuacją finansów publicznych stopy procentowe NBP przestały spadać, a pojawiła się nawet groźba ich wzrostu. Spowodowało to załamanie się cen papierów skarbowych (wzrost rentowności obligacji o 170-190 pkt. bazowych w II połowie 2003 r.), a rynek stał się znacznie mniej przewidywalny niż w ostatnich 2 latach, gdy stopy procentowe NBP systematycznie były obniżane.

Na wynik finansowy banków wpływ miały także rezerwy tworzone na kredyty zagrożone w 2003 r. Po trzech kwartałach 2003 r. były one jeszcze większe niż w rekordowym 2002 r., a udział należności zagrożonych w całym sektorze bankowym wzrósł do 21,3% (21,1% na koniec 2002 r.), głównie z powodu wzrostu udziału należności straconych do 11,1% z 10,7% w analogicznym okresie.

Wykres 2. Udział należności zagrożonych w należnościach brutto sektora bankowego, 1996-2003 (%)

Źródło: GINB, NBP

3. Sektor bankowy w roku 2003 roku

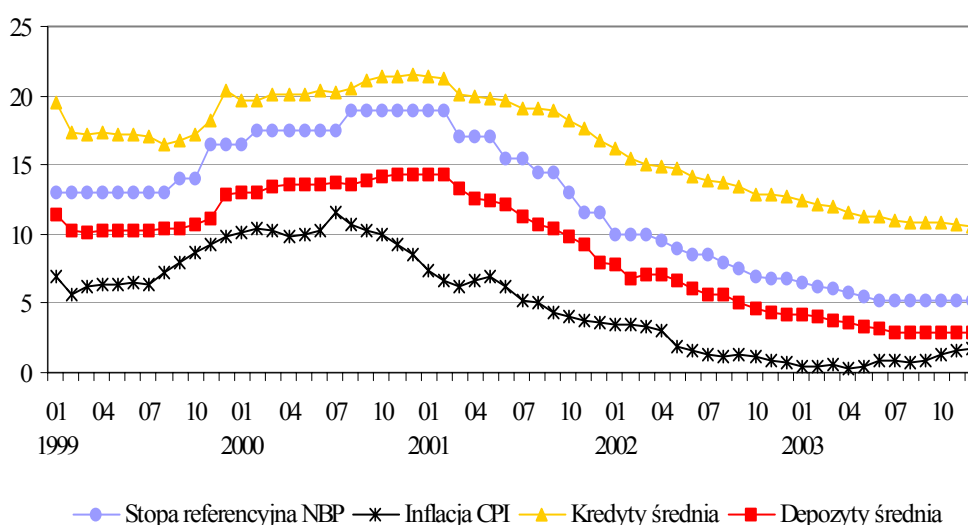
W wyniku przejęć i połączeń liczba banków komercyjnych prowadzących działalność w Polsce zmniejszyła się do 57 na koniec III kwartału 2003 r. z 59 na koniec 2002 r. Zmniejszeniu o 4 banki uległa również ilość banków spółdzielczych do 601, z których większość (599) było zrzeszonych w trzech strukturach. W porównaniu z końcem 2002 r. liczba krajowych placówek banków komercyjnych zmniejszyła się o 639 (2 centrale, 126 oddziałów i 511 pozostałych placówek), a liczba zatrudnionych – o 5383 osoby (o 21434 w porównaniu z końcem 1999 r.). W 2003 r. większość dużych banków i coraz więcej mniejszych oferowała swoim klientom usługi za pośrednictwem Internetu, a 3 banki prowadziły tzw. banki wirtualne. Na koniec września 2003 r. w obiegu znajdowało się 14,8 mln kart (debetowe, kredytowe, obciążeniowe, przepłacone) wydanych przez banki komercyjne – znacznie mniej niż na koniec 2002 r. (16,9 mln kart), ale wzrosła zarówno liczba, jak i wartość transakcji.

Udział inwestorów zagranicznych z 15 krajów w kapitale zakładowym sektora bankowego zmniejszył się do 59,9% (o 0,6 pkt proc. w porównaniu z końcem 2002 r.), a w kapitale banków komercyjnych do 62,7% (o 0,5 pkt proc.). Największymi inwestorami zagranicznymi w sektorze bankowym byli Niemcy (1,8 mld PLN), USA (1,1 mld PLN) i Holandia (0,8 mld PLN).

Znacząco zwiększył się udział papierów skarbowych w portfelu papierów wartościowych banków komercyjnych do 76,0% (z 69,4% w grudniu 2002 r.), w tym przede wszystkim portfel bonów pieniężnych (o 11,9%) oraz obligacji skarbowych (o 35,5%), co świadczy o nasilającym się efekcie wypychania finansowania sektora prywatnego przez sektor rządowy.

W polityce monetarnej rok 2003 był trzecim rokiem luzowania. Obniżone zostały stopy procentowe NBP, w tym stopa referencyjna 14-dniowych operacji otwartego rynku o 150 pkt. bazowych do poziomu 5,25%, stopa kredytu lombardowego o 200 pkt. bazowych do poziomu 6,75%, a stopa depozytowa NBP o 100 pkt. bazowych do poziomu 3,75%. Jednocześnie obniżono poziom rezerw obowiązkowych o 100 pkt. bazowych do 3,5% oraz w końcu 2003 r. złagodzone zasady tworzenia rezerw na należności zagrożone. Ponadto, wzrost inflacji rejestrowanej z poziomu 0,8% na koniec 2002 r. do poziomu 1,7% na koniec 2003 r. pogłębił spadek realnych stóp procentowych NBP z około 6% do około 3,5%, co w połączeniu z deprecjacją kursu złotego wobec koszyka walutowego oznacza poważne zmniejszenie wskaźnika restrykcyjności polityki monetarnej.

Wykres 3. Oprocentowanie w sektorze bankowym i inflacja, 1999-2003 (%)

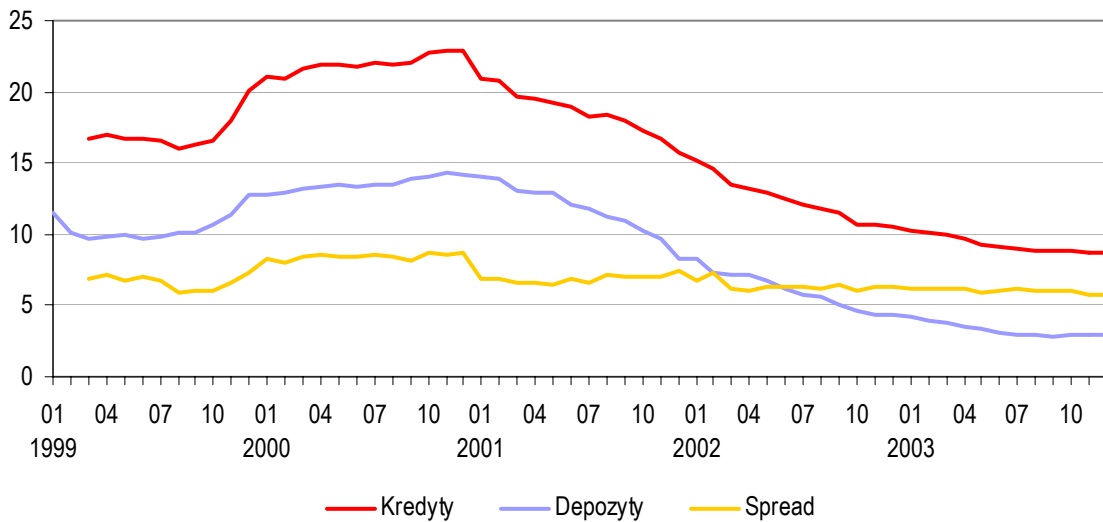
Źródło: NBP

Luzowanie polityki monetarnej przez NBP zaczęło w 2003 r. dość wyraźnie przekładać się na wzrost kredytu dla sektora prywatnego, ale również i dla sektora rządowego. Za wzrost

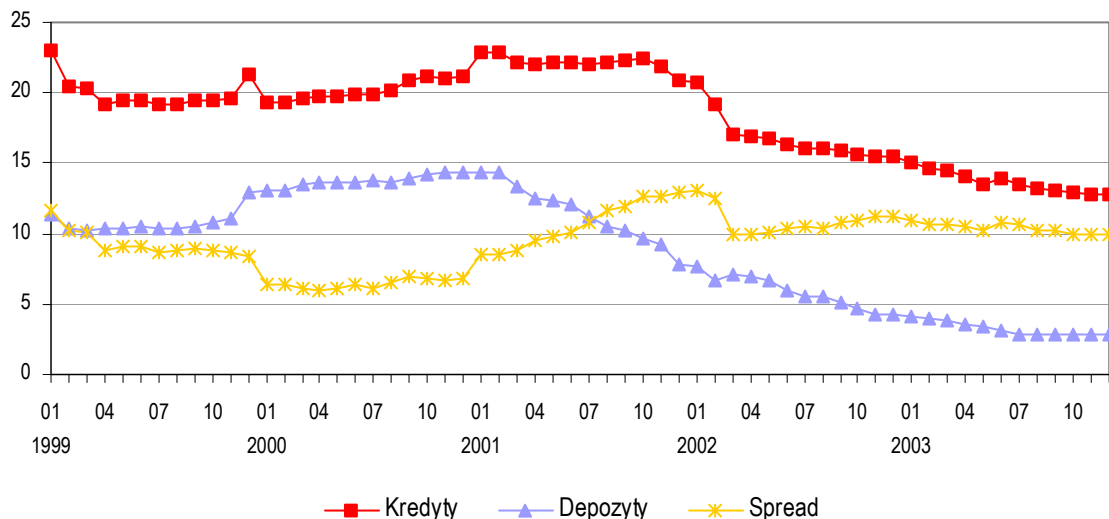
kredytów i należności dla sektora prywatnego o 20 mld PLN w 2003 r. odpowiada głównie zwiększenie kredytowania gospodarstw domowych – o 12,2 mld PLN (wzrost o 14% grudzień do grudnia), gdy zadłużenie przedsiębiorstw wzrosło znacznie mniej – o 3,4 mld PLN (2,7%). Ograniczeniem dla bardziej dynamicznej ekspansji kredytów dla sektora prywatnego pozostaje wysoki poziom należności zagrożonych, w tym praktycznie stały poziom należności straconych.

W 2003 r. średnie oprocentowanie kredytów zmalało o prawie 220 pkt. bazowych, przy spadku średniego oprocentowania depozytów o 130 pkt. bazowych i w rezultacie średni spread stóp procentowych zmalał do 7,7 pkt. proc. z 8,5 pkt. proc. na koniec 2002 r. Spadek spread'u dla gospodarstw domowych był większy niż dla przedsiębiorstw w 2003 r. co może wskazywać na aktywizację polityki kredytowej banków w stosunku do tej grupy klientów.

Wykres 4. Podmioty gospodarcze, oprocentowanie, 1999-2003 (%)

Źródło: NBP

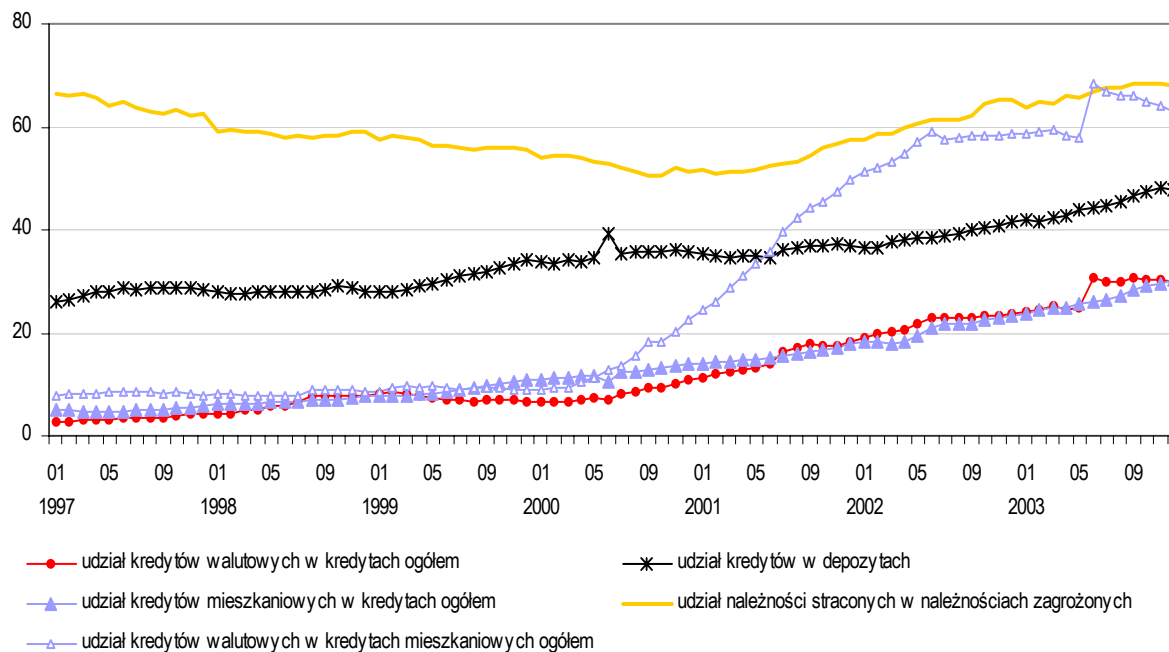
Wykres 5. Gospodarstwa domowe, oprocentowanie, 1999-2003 (%)

Źródło: NBP

Drugim czynnikiem ograniczającym zadłużanie się gospodarstw domowych jest postępujący

spadek i zmiana struktury ich depozytów oraz wzrost udziału kredytów walutowych narażonych na ryzyko kursowe. Wzrost depozytów bieżących ludności o 7,5 mld PLN w 2003 r. nie był w stanie zrekompenzować spadku lokat do 2 lat, który wyniósł prawie 11 mld PLN. W przypadku przedsiębiorstw postępował zarówno wzrost depozytów bieżących (o 5,9 mld PLN), jak i lokat do 2 lat (o 7,4 mld PLN).

Wykres 6. Sytuacja kredytowa gospodarstw domowych, 1996-2003 (%)

Źródło: NBP

II. STRUKTURA AKCJONARIATU, KAPITAŁY I FUNDUSZE

A. Kapitał zakładowy

Na 31 grudnia 2003 r. kapitał zakładowy Banku wynosił 30 155 400 PLN i dzielił się na 15 077 700 akcji o wartości nominalnej 2 złote każda. W roku 2003 nie nastąpiły żadne zmiany w kapitale zakładowym.

B. Zmiany w strukturze akcjonariatu w roku 2003

Na 31 grudnia 2003 struktura akcjonariatu z wyszczególnieniem akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy przedstawiała się następująco:

Akcjonariusz	ilość posiadanych akcji		ilość głosów na WZA	
Fortis Bank*	14 941 807	99,10%	11 308 275	75%
Pozostali	135 893	0,90%	135 893	0,90%
Razem:	15 077 700	100%		

(*)Od dnia 28 czerwca 2001 r., tj. po podwyższeniu kapitału w wyniku emisji akcji serii J, Fortis Bank z siedzibą w Brukseli posiada 99,10% akcji Fortis Bank Polska S.A., z tym, że – zgodnie z art. 26 ustawy Prawo bankowe z dnia 29.08.1997 r. (Dz. U. Nr 140, poz. 939 ze zm.) w związku z uchwałą Nr 159/KNB/99 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 16.08.1999 r. w sprawie wydania zezwolenia na nabycie akcji przez Fortis Bank – wykonywać na WZA prawo głosu w zakresie 75% ogólnej liczby głosów.

Bankowi nie są znane umowy, w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy.

C. Fundusze własne

Na dzień 31 grudnia 2003 fundusze własne Fortis Bank Polska S.A. wynosiły 516 176 tys. PLN w porównaniu do 519 652 tys. PLN na 31 grudnia 2002. Fundusze własne nadal znacznie przewyższają wymogi kapitałowe dla zapewnienia bezpieczeństwa działalności Banku.

W dniu 26 czerwca 2003 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Banku podjęło Uchwałę w sprawie podziału zysku za rok 2002 i przeznaczenia 30 155 tys. PLN na wypłatę dywidendy, a pozostałej kwoty 1 219 tys. PLN na fundusz ryzyka ogólnego.

Ponadto akcjonariusze zgromadzeni na WZA podjęli uchwałę w sprawie pokrycia skutków finansowych wprowadzenia w Banku koniecznych zmian wynikających z dokonanej w 2001 roku nowelizacji przepisów o rachunkowości w kwocie 2 716 tys. PLN, przeznaczając na ten cel odpowiednią część kapitału zapasowego Banku.

Zgodnie z przepisami art. 127 ustawy Prawo bankowe do funduszy własnych zaliczony może być również fundusz z aktualizacji wyceny majątku trwałego oraz aktywów finansowych. Wartość funduszu z aktualizacji majątku trwałego na koniec grudnia 2003 zamknęła się kwotą 515 tys. PLN, a wartość funduszu z aktualizacji wyceny majątku finansowego zamknęła się kwotą minus 981 tys. PLN na koniec grudnia 2003 r.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi wyliczania współczynnika wypłacalności i norm koncentracji, Bank pomniejszyła fundusze własne o kwotę 58 084 tys. PLN z tytułu zaangażowania kapitałowego Banku netto w postaci posiadanych akcji Fortis Securities Polska S.A. (FSP) oraz o 60% wartości niematerialnych i prawnych netto w kwocie 6 567 tys. PLN.

Struktura funduszy własnych na koniec grudnia 2003 w porównaniu z końcem grudnia 2002 przedstawiała się następująco:

kategoria	31.12.2003	31.12.2002
-----------	------------	------------

	w tys. PLN	w tys. PLN
Kapitał zakładowy	30 155	30 155
Kapitał zapasowy	349 534	352 244
Kapitał rezerwowy	17 018	17 018
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	80 263	79 044
Fundusz z aktualizacji wyceny majątku trwałego	515	521
Fundusz z aktualizacji wyceny majątku finansowego	(981)	-
Niepodzielony zysk z lat ubiegłych	10 521	7 805
Zaangażowanie kapitałowe (dot. Fortis Securities Polska)	(58 084)	(6 572)
30% wartości niematerialnych i prawnych netto - 2002r.	-	(4 338)
60% wartości niematerialnych i prawnych netto - 2003r.	(6 567)	-
Fundusze własne dla celów wyliczenia współczynnika wypłacalności	422 374	475 877

III. WYNIKI FINANSOWE

A. Rachunek zysków i strat

1. Przychody z działalności bankowej

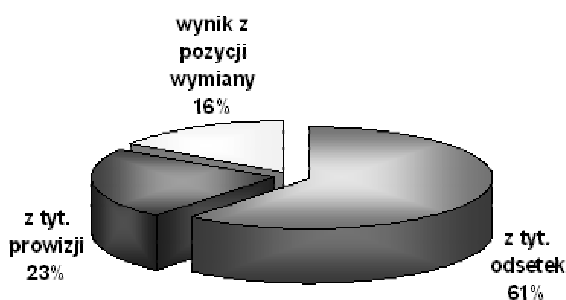
Przychody na działalności bankowej ogółem wyniosły 351 729 tys. PLN w roku 2003, czyli były o 22% niższe niż w roku 2002, gdy wynosiły 450 402 tys. PLN. Największą pozycję przychodów stanowiły w dalszym ciągu przychody z tytułu odsetek, które osiągnęły 215 374 tys. PLN, tj. o 29% mniej niż w ubiegłym roku.

Na przychody z tytułu odsetek głównie składają się:

- odsetki od kredytów: 160 823 tys. PLN,
- odsetki od lokat międzybankowych: 24 606 tys. PLN
- odsetki od papierów wartościowych: 27 971 tys. PLN

Bank osiągnął wzrost przychodów z tytułu prowizji o 12%. Pozycja ta wyniosła 80 449 tys. PLN w roku 2003 w porównaniu do 71 895 tys. PLN za rok 2002.

Wykres 7. Przychody z działalności bankowej

W roku 2003 Bank wypracował wynik z pozycji wymiany w wysokości 55 906 tys. PLN, tj. o 6% wyższy niż w ubiegłym roku, gdy wynosił 52 620 tys. PLN.

Bank zanotował niewielką stratę na wyniku operacji finansowych w wysokości 35 tys. PLN, na co złożyły się przychody w wysokości 22 762 tys. PLN i nieznacznie przewyższające je koszty w wysokości 22 797 tys. PLN, podczas gdy w 2002 r. Bank zarobił na operacjach papierami wartościowymi około 19 976 tys. PLN. Powyższa sytuacja wynika z odnotowanego w drugim półroczu 2003 r. znacznego spadku cen dłużnych papierów wartościowych.

2. Koszty działalności bankowej

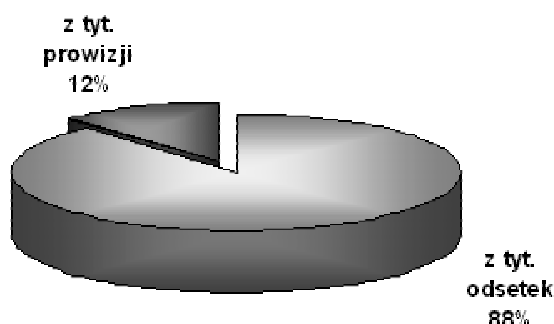
Koszty odsetek w analizowanym okresie osiągnęły 99 335 tys. PLN i były o 43% niższe niż w roku 2002, gdy wyniosły 174 041 tys. PLN. Na koszty odsetkowe składają się w szczególności:

- odsetki od depozytów klientów: 64 835 tys. PLN
- odsetki od depozytów międzybankowych: 14 014 tys. PLN
- odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek: 17 537 tys. PLN

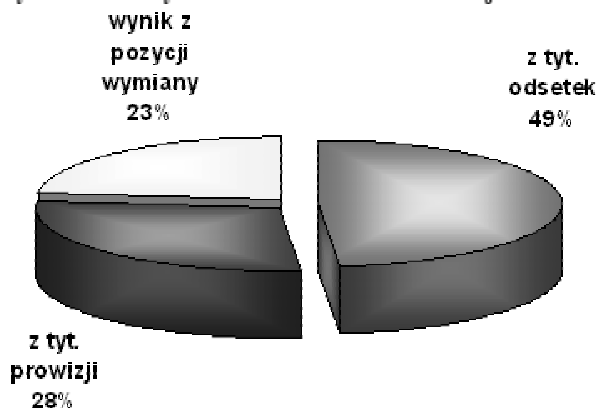
Spadek kosztów z tytułu odsetek uwarunkowany był głównie poziomem bazowych stóp procentowych ustalonych przez Radę Polityki Pieniężnej, a w konsekwencji niższym oprocentowaniem depozytów klientów.

Koszty z tytułu opłat i prowizji wyniosły 13 012 tys. PLN w roku 2003, tj. były o 18,5% wyższe niż w roku poprzednim.

Wykres 8. Koszty działalności bankowej

Wykres 9. Wynik działalności bankowej

3. Pozostałe przychody i koszty

Na pozostałe przychody operacyjne składają się:

- przychody z tytułu najmu i dzierżawy 1 611 tys. PLN
- przychody z tytułu sprzedaży lub likwidacji składników majątku trwałego, wartości niematerialnych i prawnych oraz aktywów do zbycia: 1 270 tys. PLN
- przychody z tytułu pośrednictwa w pozyskiwaniu klientów: 849 tys. PLN
- otrzymane odszkodowania, kary i grzywny: 704 tys. PLN
- przychody z tyt. innych usług pozaoperacyjnych: 1 557 tys. PLN.

Na pozostałe koszty operacyjne składają się:

- koszty z tytułu sprzedaży i likwidacji składników majątku trwałego i aktywów do zbycia: 1 091 tys. PLN,
- koszty tworzenia odpisów na należności przedawnionych, umorzonych i nieściągalnych: 609 tys. PLN,
- koszty tworzenia odpisów aktualizujących należności sporne: 596 tys. PLN
- koszty dochodzenia należności: 594 tys. PLN
- zapłacone odszkodowania, kary i grzywny 97 tys. PLN
- inne koszty: 1 471 tys. PLN

Koszty działania banku w roku 2003 wyniosły 140 542 tys. PLN i były minimalnie niższe o 0,2% od poniesionych w roku 2002, gdy wynosiły 140 766 tys. PLN.

Poniesione w roku 2003 koszty amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych wyniosły 26 402 tys. PLN i kształtowały się na poziomie o 5% niższym niż koszty w roku 2002.

W roku 2003 koszty tworzenia rezerw wyniosły 58 534 tys. PLN i były prawie dwukrotnie niższe niż w roku 2002, natomiast przychody z rozwiązania rezerw ukształtowały się na poziomie 37 423 tys. PLN, co złożyło się na zwiększenie poziomu rezerw o kwotę 21 111 tys. PLN, tj. o 59% mniej niż zwiększenie w roku 2002, które wynosiło 51 867 tys. PLN. Dominującą pozycją kształtującą wysokość rezerw były rezerwy celowe na kredyty w sytuacji nieregularnej.

4. Zysk

Bank osiągnął w roku 2003 zysk brutto (przed opodatkowaniem) 52 825 tys. PLN, tj. o 17% wyższy niż w roku 2002. Obowiązkowe zmniejszenia zysku brutto kształtowało się na poziomie 18 823 tys. PLN.

Osiągnięty przez Fortis Bank Polska S.A. w roku 2003 zysk netto (po opodatkowaniu) wyniósł 36 021 tys. PLN i był wyższy o 4 646 tys. PLN, tj. o 15% w stosunku do zysku osiągniętego w roku 2002.

Dynamika wybranych wielkości rachunku zysków i strat (w tys. PLN)

rachunek zysków i strat	31.12.2003 w tys. PLN	31.12.2002 w tys. PLN	dynamika 2003- 2002
Wynik z tyt. odsetek	116 039	130 465	(11%)
Wynik z tyt. prowizji	67 437	60 911	10,7%
Wynik z pozycji wymiany	55 906	52 620	6,2%
Wynik działalności bankowej	239 347	265 377	(9,8%)
Wynik działalności operacyjnej	52 825	45 134	17%
Zysk brutto	52 825	45 134	17%
Podatek dochodowy	18 823	10 135	85,7%
Zysk netto	36 021	31 375	14,8%

B. Bilans

1. Suma bilansowa

Suma bilansowa Fortis Bank Polska S.A. na koniec grudnia 2003 wynosiła 4 585 974 tys. PLN i była wyższa od stanu na koniec roku poprzedniego o 840 811 tys. PLN.

Struktura i dynamika wybranych wielkości bilansowych (w tys. PLN)

Wielkości bilansowe	31.12.2003	Udział w sumie	31.12.2002	Udział w sumie	Dynamika 2003-2002
---------------------	------------	-------------------	------------	-------------------	-----------------------

		bilansowej		bilansowej	
Kasa, operacje z bankiem centralnym	185 908	4%	248 987	7%	(25)%
Należności od sektora finansowego	372 932	8%	496 359	13%	(25)%
Należności od sektora niefinansowego i sektora budżetowego	3 243 325	71%	2 173 483	58%	49%
Zobowiązania wobec sektora finansowego	1 398 993	31%	759 946	20%	84%
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego i sektora budżetowego	2 494 783	54%	2 307 202	62%	8%
Kapitał własny (w tym zysk netto)	516 176	11%	519 952	14%	(0,7)%
Niepodzielony zysk z lat ubiegłych	10 521	0,2%	7 805	0,2%	35%
Kapitał zakładowy	30 155	0,7%	30 155	0,8%	-
Suma bilansowa	4 585 974		3 745 163		22,5%

2. Aktywa

Podstawową pozycję w strukturze aktywów stanowią kredyty (netto – pomniejszone o rezerwy na należności nieregularne), które stanowiły na koniec roku 2003 71% aktywów ogółem, podczas gdy na koniec roku 2002 r. było to 58%. Wartość udzielonych klientom kredytów netto wyniosła 3 243 420 tys. PLN i wzrosła w porównaniu do 31 grudnia 2002 o 1 069 937 tys. PLN, tj. o 49%. Wartość utworzonych rezerw na należności nieregularne wyniosła 152 378 tys. PLN. Udział należności nieregularnych od podmiotów niefinansowych (bez kategorii pod obserwacją) w saldzie kredytów ogółem kształtował się na poziomie ok. 14%.

W ciągu 2003 roku zmniejszył się udział dłużnych papierów wartościowych w sumie bilansowej. Wartość dłużnych papierów wartościowych na koniec grudnia 2003 wyniosła 572 342 tys. PLN, co oznacza spadek ich udziału w aktywach z 18% na koniec grudnia 2002 r. do 12% na dzień 31 grudnia 2003.

Na koniec grudnia 2003 Bank posiadał dłużne papiery wartościowe emitowane przez budżet państwa oraz Narodowy Bank Polski. Na saldo papierów wartościowych składały się:

- obligacje Skarbu Państwa: 171 789 tys. PLN
- bony skarbowe Ministerstwa Finansów: 254 347 tys. PLN
- bony pieniężne Narodowego Banku Polskiego: 119 988 tys. PLN
- obligacje Narodowego Banku Polskiego wyemitowane w związku z obniżeniem stopy rezerwy obowiązkowej: 26 218 tys. PLN

Na koniec grudnia 2003 obniżył się udział kasy i środków na rachunku w Narodowym Banku Polskim w sumie bilansowej. Na 31 grudnia 2003 pozycja ta stanowiła 4% aktywów, podczas gdy na 31 grudnia 2002 – było to 7% ogółu aktywów.

Należności od sektora finansowego (w tym lokaty w innych bankach) stanowiły na koniec roku 2003 8% ogółu aktywów i obniżyły się w stosunku do 31 grudnia 2002, kiedy ta pozycja stanowiła 13% sumy bilansowej. Na saldo tej pozycji na koniec grudnia 2003 składają się:

- należności złotówkowe: 305 336 tys. PLN
- należności dewizowe: 67 683 tys. PLN,

W stosunku do stanu na koniec grudnia 2002 wartość rzeczowego majątku trwałego spadła o

13 325 tys. PLN. Na środki trwałe składają się między innymi:

- sprzęt komputerowy: 9 345 tys. PLN
- inwestycje w obcych obiektach (wynajęte lokale): 30 386 tys. PLN

Wartości niematerialne i prawne na koniec grudnia 2003 wynosiły 12 587 tys. PLN. Pozycja ta obejmuje oprogramowanie komputerowe.

Inne aktywa stanowiły 1,4% ogółu sumy bilansowej. Jedną z najważniejszych pozycji w tej grupie są rozrachunki międzybankowe w kwocie 48 818 tys. PLN.

3. Pasywa

Dominującą pozycję w strukturze pasywów stanowią zobowiązania wobec klientów i sektora budżetowego z tytułu środków zdeponowanych na rachunkach bieżących i depozytach terminowych. Na koniec grudnia 2003 depozyty klientów i sektora budżetowego wynosiły 2 494 783 tys. PLN. Ich udział w sumie bilansowej stanowił 54% ogółu pasywów. W strukturze zobowiązań wobec klientów i sektora budżetowego zdecydowanie przeważają depozyty złotówkowe: 2 050 819 tys. PLN, co stanowi 82% wartości wszystkich depozytów klientów. Depozyty w walutach obcych osiągnęły na koniec grudnia 2003 poziom 443 964 tys. PLN.

Na koniec roku 2003 roku Bank odnotował wzrost udziału w sumie bilansowej zobowiązań wobec sektora finansowego. Na dzień 31 grudnia 2003 r. stanowiły one 31% pasywów, podczas gdy na koniec poprzedniego roku było to 20%.

Fundusze specjalne i inne zobowiązania stanowiły na koniec roku 2003 1,4% sumy bilansowej. Najistotniejszą kwotą w tej pozycji są rozrachunki międzybankowe w wysokości 50 691 tys. PLN, czyli 78% pozycji.

Widoczna w bilansie kwota pozostałych rezerw dotyczy rezerwy na zobowiązania warunkowe w wysokości 1 628 tys. PLN oraz na przyszłe zobowiązania w wys. 164 tys. PLN.

4. Pozycje pozabilansowe

Pozycje pozabilansowe ogółem na koniec grudnia 2003 ukształtowały się na poziomie 7 015 726 tys. PLN i wzrosły w porównaniu do grudnia roku poprzedniego o 3 563 197 tys. PLN, tj. o 103%.

Na pozycje pozabilansowe składają się:

- Zobowiązania pozabilansowe udzielone, w tym:
 - finansowe: 1 025 886 tys. PLN – wzrost o 33%,
 - gwarancyjne: 164 829 tys. PLN – wzrost o 35,5%.
- Zobowiązania otrzymane:
 - finansowe: 538 324 tys. PLN – wzrost o 60%,
 - gwarancyjne: 195 237 tys. PLN – wzrost o 58%.
- Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna i sprzedaży walut, które zostały zawarte przed końcem roku a na dzień 31 grudnia 2003 jeszcze nie zapadały: 4 628 496 tys. PLN, tj. wzrosły o 120% w porównaniu z 31 grudnia 2002 r., gdy wynosiły 2 101 956 tys. PLN.
- Operacje terminowe w walutach obcych 11 222 tys. PLN.
- Instrumenty pochodne 451 732 tys. PLN, na które składają się:
 - kontrakty IRS w wys. 300 000 tys. PLN
 - kontrakty futures w wys. 151 732 tys. PLN

C. Zarządzanie zasobami finansowymi

1. Informacja o źródłach finansowania, zaciągniętych kredytach, umowach pożyczki, poręczeni i gwarancji

Najważniejszym źródłem finansowania działalności kredytowej Banku są depozyty klientów,

które Bank przyjmuje zarówno od podmiotów gospodarczych, jak i osób fizycznych.

Na 31 grudnia 2003 r. saldo zadłużenia z tyt. linii kredytowych z Fortis Bank (Nederland) N.V. wynosiło 493 mln PLN. (*patrz: Rodz. V pkt. C Transakcje z podmiotami powiązаныmi*).

Bank korzystał z linii kredytowej do wysokości 20 milionów EUR z funduszy Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju na okres 5 lat (licząc od roku 2000) z przeznaczeniem na finansowanie małych i średnich przedsiębiorstw).

Dane o źródłach pozyskiwania i wykorzystania funduszy, z uwzględnieniem głównych regionów geograficznych kraju oraz poszczególnych branż przedstawiono w dodatkowych notach objaśniających pkt 2.

2. Zarządzanie stopami procentowymi

Podstawowe zmienne stopy procentowe stosowane w Banku dla kredytów oparte są na stopie procentowej LIBOR lub EURIBOR dla kredytów walutowych oraz WIBOR dla kredytów złotówkowych. Stosowane są również stopy stałe, które nie podlegają zmianie w okresie obowiązywania umowy.

W roku 2003, w ślad za dalszymi obniżkami oficjalnych stóp procentowych NBP, wprowadzanymi przez Radę Polityki Pieniężnej, Fortis Bank Polska S.A. obniżał oprocentowania lokat i kredytów złotych. Reagując na sytuację na rynku pieniężnym, Bank modyfikował również odpowiednio oprocentowanie lokat i kredytów prowadzonych w walucie euro i dolarach amerykańskich.

3. Zarządzanie ryzykiem

Ryzyko płynności oraz ryzyko rynkowe w okresie od stycznia do grudnia 2003 r. kształtowało się na bezpiecznym poziomie, w granicach określonych przez Zarząd Banku.

Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO) pełni podstawową rolę w zakresie zarządzania ryzykiem bankowym. W szczególności, Komitet ALCO określa strategię zarządzania ryzykiem podlegające akceptacji przez Zarząd i Radę Nadzorczą oraz na bieżąco monitoruje ich realizację.

Niezależny od działalności biznesowej, nadzór nad ryzykiem, prowadzony jest przez Departament Ryzyka. Ryzyko płynności oraz ryzyko rynkowe (tj. ryzyko walutowe i ryzyko stóp procentowych), Bank monitoruje za pomocą wielowymiarowego systemu limitów i raportów. Komitet ALCO dokonuje przeglądu limitów i technik raportowania przynajmniej raz do roku. Zarząd Banku może w każdej chwili podjąć decyzję o zmianie obowiązujących limitów na wniosek Komitetu ALCO.

W celu ograniczania ryzyka operacyjnego, w Banku funkcjonuje system monitorowania ryzyka operacyjnego i zarządzania ryzykiem operacyjnym oparty na bazach danych zawierających informacje odnośnie występujących strat operacyjnych. Szczególne znaczenie Bank przywiązuje do zmniejszania ryzyka operacyjnego poprzez udoskonalanie procesów wewnętrznych oraz ograniczania ryzyka operacyjnego towarzyszącego wprowadzaniu nowych produktów i usług. Dla potrzeb monitorowania ryzyka operacyjnego oraz określania w przyszłości wymogu kapitałowego z tytułu tego rodzaju ryzyka, ryzyko operacyjne obejmuje swoim zakresem również ryzyko prawne.

Natomiast zapewnienie bezpieczeństwa procesów biznesowych jest ważnym elementem kompleksowej Polityki Bezpieczeństwa Fortis Bank Polska SA przyjętej do stosowania przez Zarząd Banku w kwietniu 2003 roku. Polityka bezpieczeństwa Banku, obejmująca również bezpieczeństwo fizyczne i techniczne, bezpieczeństwo informacji i systemów informatycznych ma na celu zapewnienie klientom i pracownikom Banku, optymalnego poziomu bezpieczeństwa, to jest tworzenie podstaw do bezpiecznego zarządzania działalnością Banku, ukierunkowanych na ograniczenie zagrożeń do poziomu uznanego przez Zarząd za dopuszczalny.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym jest podstawowym zadaniem Departamentu Ryzyka i Analiz Kredytowych oraz komitetów kredytowych Banku. Analiza ryzyka kredytowego

dokonywana jest na podstawie obowiązującej w Banku standardowej metodologii oceny. Analizie podlega zarówno ryzyko związane z danym produktem kredytowym jak i ryzyko łącznego zaangażowania kredytowego Banku wobec podmiotu, obejmującego wszystkie udzielone kredyty i produkty finansowe obciążone ryzykiem kredytowym. W Banku funkcjonuje kilkupoziomowy system analizy wniosków kredytowych i podejmowania decyzji kredytowych, który ma na celu zapewnienie maksymalnej obiektywności w procesie oceny wniosku i minimalizację ryzyka związanego z zaangażowaniem kredytowym Banku.

W pkt. IV.1 podano więcej informacji dot. polityki kredytowej Banku i organizacji pionu kredytowego. Szczegółowy opis celów i zasad zarządzania ryzykiem przedstawiono w dodatkowych notach objaśniających w pkt 4.2.14.

4. Wskaźniki Finansowe

Na 31 grudnia 2003 r. współczynnik wypłacalności wynosił 12,78% w porównaniu z 20,70% na koniec grudnia 2002, wciąż jednak przekracza minimalny wymagany poziom 8%. Wskaźnik ten odzwierciedla stosunek funduszy własnych Banku do aktywów i zobowiązań pozabilansowych ważonych ryzykiem powiększonych o wysokość wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka. Zakres i szczegółowe zasady wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka oraz obliczania współczynnika wypłacalności określa Uchwała Nr 5 Komisji Nadzoru Bankowego z 12 grudnia 2001 r.

Fundusze własne Banku obniżyły się o 11% w stosunku do grudnia 2002, podczas gdy w tym samym czasie aktywa i zobowiązania pozabilansowe ważne ryzykiem wzrosły o 44%.

Poziom i czynniki zmian współczynnika wypłacalności:

wskaźnik	31.12.2003	31.12.2002
Ważona wartość aktywów	3 053 077	2 108 029
Ważona wartość zobowiązań pozabilansowych	211 533	158 308
Fundusze własne dla celów wyliczenia współczynnika wypłacalności	422 374	475 877
Ryzyko stóp procentowych	3 141	-
Całkowity wymóg kapitałowy	264 310	183 925
Współczynnik wypłacalności	12,78%	20,70%

Wskaźniki efektywności

wskaźnik	31.12.2003	31.12.2002
Zwrot na aktywach (ROA)	0,9%	0,8%
Zwrot z kapitału (ROE)	7,2%	6,5%
Marża odsetkowa netto	2,82%	3,27%
Zysk na jedną akcję	2,39	2,08
Wartość księgową na jedną akcję	34,23	34,46

Powyższe wskaźniki liczone w następujący sposób:

Współczynnik wypłacalności	fundusze własne netto / całkowity wymóg kapitałowy*12,5
Zwrot na aktywach (ROA)	zysk netto za ostatnie 12 mies. / średnia roczna wartość aktywów
Zwrot z kapitału (ROE)	zysk netto za ostatnie 12 mies. / średnia roczna wartość funduszy własnych
Marża odsetkowa netto	wynik z tytułu odsetek / średni stan aktywów
Zysk na jedną akcję	zysk netto za ostatnie 12 mies. / średnia ważona liczba akcji

Wartość księgowa na jedną akcję	wartość księgowa / liczba akcji
---------------------------------	---------------------------------

Uwaga: Wszystkie wartości liczbowe zostały zaokrąglone.

IV. DZIAŁALNOŚĆ OPERACYJNA

A. Działalność kredytowa

Działalność kredytowa jest jednym z głównych źródeł przychodów Banku. W swojej ofercie Bank posiada następujące produkty kredytowe:

- a. kredyty dla przedsiębiorstw:
 - kredyt otwarty w rachunku bieżącym
 - kredyty obrotowe i inwestycyjne (złotowe i dewizowe)
- b. kredyty udzielane w ramach Pakietów dla Klientów Indywidualnych:
 - limit debetowy w rachunku
 - szybka pożyczka w rachunku
 - kredyty hipoteczne
- c. Prosty Kredyt (Straight Loan) - forma kredytu uruchamianego w transzach stanowiących oddzielne transakcje, skierowanego dla klientów instytucjonalnych.

Bank udziela również gwarancji złotych i walutowych, otwiera akredytywy importowe oraz awizuje i potwierdza akredytywy eksportowe na zlecenie.

Fortis Bank Polska w oparciu o zawartą z Małopolską Agencją Rozwoju Regionalnego (MARR S.A.) umowę o współpracy - przyznaje kredyty z zabezpieczeniem w postaci udzielonego przez MARR S.A. poręczenia. Umowa o współpracy obejmuje swoim zakresem oddziały Banku w Krakowie oraz Zakopanem.

W 2003 roku Bank zaprzestał udzielania Klientom instytucjonalnym kredytów ze środków Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju. Pomimo zaprzestania udzielania nowych kredytów dotychczas udzielone pożyczki pozostaną w obsłudze Banku w okresie najbliższych 2-3 lat do czasu całkowitej ich spłaty. Saldo zadłużenia z tyt. tych kredytów wynosiło 66 935 tys. PLN na 31 grudnia 2003 r. w porównaniu do 61 477 tys. PLN na 31 grudnia 2002.

W celu ograniczenia ryzyka kredytowego, Bank stosuje procedury przyznawania i monitorowania kredytów. W maju 2003 Rada Nadzorcza i Zarząd Banku wprowadziły nowe regulaminy działania Komitetu Kredytowego Banku i Komitetu Kredytów Trudnych oraz dokonały zmiany modelu delegacji uprawnień w zakresie podejmowania decyzji kredytowych.

Pion Kredytów sprawuje nadzór nad działalnością kredytową Banku w zakresie analizy i monitorowania ryzyka kredytowego, ustalania standardów i procedur kredytowych, administrowania kredytami, prowadzenia dokumentacji kredytowej oraz windykacji. W roku 2003 kontynuowana była reorganizacja struktur kredytowych, która ma na celu poprawę efektywności działania. W Pionie Kredytów utworzono Departament Ryzyka i Analiz Kredytowych składający się z Zespołu Analityków Kredytowych i Zespołu Ryzyka Kredytowego.

W roku 2003 Bank wprowadził nowy standard aplikacji kredytowej dla wniosków kredytowych rekomendowanych do decyzji Komitetu Kredytowego Banku oraz zmodyfikowany program do przeprowadzania analizy finansowej podmiotów gospodarczych (CAPS).

W ramach przygotowań dostosowawczych grupy Fortis Bank do wymogów Nowej Bazylejskiej Umowy Kapitałowej, Bank uczestniczy aktywnie w pracach mających na celu wprowadzenie metod oceny ryzyka kredytowego dla celów ustalania wymaganego kapitału regulacyjnego.

W grupie Fortis kontynuowano prace nad wdrożeniem nowego jednolitego, systemu

klasyfikacji ryzyka kredytowego opartego na zasadach International Accounting Standards (IAS). Od 2004 roku cały portfel kredytowy Banku zostanie objęty nowym systemem, który będzie stosowany równoległe do obowiązującej klasyfikacji opartej na przepisach Ministra Finansów.

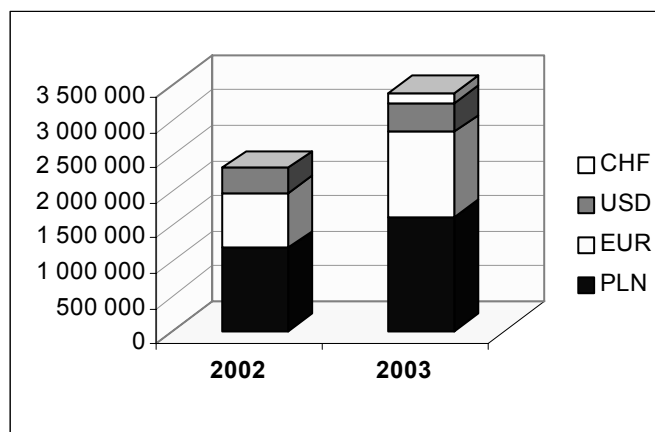
W październiku 2003 roku Bank podjął decyzję o wdrożeniu narzędzi i procedur związanych z wyliczeniem niezbędnych do utworzenia rezerw celowych w ramach zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (klasyfikacja Ministerstwa Finansów jak również klasyfikacji IAS) oraz automatyzacji procesu księgowania. Projekt ten zostanie wdrożony w Banku w drugim kwartale 2004 roku.

1. Charakterystyka portfela kredytowego

Wartość portfela kredytowego netto była o 49% wyższa w porównaniu z końcem 2002 r. Wartość należności Banku z tyt. udzielonych kredytów (z odsetkami) na koniec grudnia 2002 roku wynosiła 2 172 175 tys. PLN, a wzrosła do 3 243 325 tys. PLN na koniec grudnia 2003.

Wartość portfela kredytów złotówkowych (z odsetkami) na koniec grudnia 2003 wynosiła 1 618 965 tys. PLN i była o 37% wyższa w porównaniu do grudnia 2002 roku. Natomiast wartość portfela w EUR kształtowała się na poziomie 1 213 112 tys. PLN na koniec grudnia 2003, czyli wzrosła o 56% w porównaniu do końca grudnia 2002. Wartość kredytów w USD wzrosła w porównaniu do grudnia 2002 o 18% i wynosiła 424 853 tys. PLN na 31 grudnia 2003. Wartość kredytów w CHF na koniec roku 2002 r. wynosiła zaledwie 3 369 tys. PLN i wzrosła na przestrzeni roku 2003 do wys. 137 504 tys. PLN, tj. prawie 40krotnie.

Wykres 10. Struktura walutowa portfela kredytowego (z odsetkami)

Zaangażowanie kredytowe Banku koncentruje się w branżach: usług, handlu i produkcji wynosi odpowiednio 33%, 23% oraz 17% wg stanu na koniec grudnia 2003 wartości portfela kredytowego, w pozostałych branżach jest ono stosunkowo niskie. W porównaniu z 31 grudnia 2002 r. Bank zwiększył do 13,5% zaangażowanie w sektorze klientów indywidualnych, głównie poprzez znaczący wzrost udzielanych kredytów hipotecznych.

Informacje dotyczące struktury zaangażowania Banku w poszczególnych branżach przedstawiono w dodatkowych notach objaśniających pkt. 1.1.

W roku 2003 przeprowadzono dwie kampanie promocyjne kredytów mieszkaniowych, które zaowocowały prawie trzykrotnym wzrostem portfela kredytów hipotecznych zarówno, jeśli chodzi o saldo jak i ilość udzielonych kredytów w porównaniu do roku 2002.

Pod względem pierwotnych terminów zapadalności, na koniec grudnia 2003 r. struktura należności od sektora niefinansowego przedstawiała się następująco: 17% to kredyty w rachunku bieżącym (spadek o 2% w porównaniu z grudniem 2002), 1% o terminie spłaty do 1 miesiąca (bez zmian w porównaniu do 2002 r.), 3% od 1 do 3 miesięcy (na poziomie roku

2002), 23% od 3 miesięcy do 1 roku (spadek o 1%), 21% od 1 roku do 5 lat (spadek o 6%) oraz 35% powyżej 5 lat (wzrost o 9%).

2. Kredyty w sytuacji nieregularnej

Na dzień 31 grudnia 2003 wartość kredytów w sytuacji nieregularnej (bez odsetek) od podmiotów niefinansowych (bez kategorii pod obserwacją) wynosiła 447 177 tys. PLN i stanowiła 13,6% salda kredytów ogółem, z czego 104 146 tys. PLN to kredyty poniżej standardu, (tj. 3,2% wartości portfela), 120 009 tys. PLN - należności wątpliwe (tj. 3,6% wartości portfela) oraz 223 022 tys. PLN to należności stracone (czyli 6,8% wartości portfela).

3. Tytuły egzekucyjne

Łączna kwota wierzytelności Banku, które nie zostały odzyskane na dzień 31 grudnia 2003 r. z wszystkich 218 tytułów egzekucyjnych wynosiła 77 025 tys. PLN w porównaniu do 72 tytułów egzekucyjnych w wys. 41 446 tys. PLN na 31 grudnia 2002 r.

B. Udzielane gwarancje i akredytywy

Na koniec grudnia 2003 kwota gwarancji udzielonych przez Bank wynosiła 128 664 tys. PLN, co oznacza 23% wzrost w porównaniu z rokiem 2002.

Bank nie udzielił na przestrzeni roku 2003 żadnych poręczeń lub gwarancji jednemu podmiotowi (lub jednostkom zależnym), których łączna wartość stanowiłaby, co najmniej 10% kapitałów własnych.

Szczegółowe informacje dotyczące gwarancji udzielonych przez Bank w podziale na rodzaje podmiotów przedstawiono w dodatkowych notach objaśniających pkt. 9.

Na koniec grudnia 2003, Bank posiadał zobowiązania z tytułu otwartych akredytyw importowych w łącznej wysokości (w przeliczeniu) 59 840 tys. PLN. Ponadto Bank posiada potwierdzone akredytywy eksportowe w równowartości złotówkowej 12 448 tys. PLN.

Dane dot. otwartych akredytyw ujęte zostały w dodatkowych notach objaśniających pkt. 8 i 9.

C. Depozyty

Na koniec grudnia 2003 suma depozytów złożonych przez klientów w wys. 2 494 783 tys. PLN była wyższa o 8% w porównaniu do końca grudnia 2002, gdy wynosiła 2 307 202 tys. PLN. Klienci mogą deponować swoje środki również w walutach obcych, jednak przeważającą część stanowią depozyty złotówkowe (82%).

Działalność depozytowa prowadzona jest przez oddziały operacyjne Banku, Centra Obsługi Średnich i Dużych Przedsiębiorstw oraz Departament Skarbu, jak również za pomocą systemów bankowości elektronicznej.

Bank oferuje swoim klientom rachunki bieżące i pomocnicze, rachunki walutowe, rachunki bankowe nierezydenta (złotowy lub dewizowy), Rachunek Srebrny, Złoty i Platynowy, zróżnicowane typy lokat terminowych o stałym i zmiennym oprocentowaniu w PLN i walutach obcych, w tym depozyty negocjowane (stawki oprocentowania są tu zależne zarówno od wielkości depozytu i terminu złożenia, jak i od sytuacji na rynku międzybankowym) oraz rachunki zbiorcze dla nierezydentów. Klientom instytucjonalnym Bank oferuje również lokaty, których oprocentowanie jest uzależnione od poziomu stóp procentowych na rynku międzybankowym.

Bank posiada w swojej ofercie trzy zestawy usług bankowych dla klientów indywidualnych: Pakiet Srebrny, Złoty i Platynowy. Pakiety umożliwiają sprawne i bezpieczne zarządzanie finansami w oparciu o rachunek oszczędnościowo-rozliczeniowy. W ramach pakietów Bank oferuje produkty depozytowe i kredytowe, karty płatnicze, usługi związane z inwestowaniem na giełdzie oraz bankowość elektroniczną. Oferta ta skierowana jest do klientów indywidualnych. Bank oferuje klientom również karty VISA Electron i system bankowości internetowej Pl@net

oraz „e Pakiet” - oparty o system bankowości elektronicznej.

D. Usługi powiernicze

Bank świadczy usługi w zakresie przechowywania i rozliczania transakcji na papierach wartościowych będących w obrocie na polskim rynku regulowanym i nieregulowanym oraz pośredniczy w zawieraniu transakcji na rynku zagranicznym. Działalność powiernicza prowadzona jest na mocy Decyzji Komisji Papierów Wartościowych i Giełd z dnia 14 lipca 2000 r. (KPWiG-4042-2/2000) w ramach wydzielonego ze struktur Banku Zespołu Usług Powierniczych.

Krajowym osobom fizycznym i prawnym oraz krajowym jednostkom organizacyjnym nie posiadającym osobowości prawnej Bank oferuje indywidualne konto papierów wartościowych. Rachunek ten umożliwia za pośrednictwem Fortis Banku Polska SA sprzedaż oraz kupno bonów skarbowych na rynku pierwotnym oraz wtórnym.

E. Operacje na rynku pieniężnym i rynku papierów dłużnych

Aktywność Banku na rynku pieniężnym i rynku papierów dłużnych podzielić można na trzy kategorie:

- aktywność wynikająca z zarządzania płynnością,
- aktywność wynikająca z zarządzania ryzykiem stopy procentowej,
- aktywność wynikająca z polityki inwestycyjnej Banku, dotyczącej środków pochodzących z kapitału.

Za zarządzanie płynnością Banku i ryzykiem stopy procentowej, odpowiada Departament Skarbu. Dotyczy to zarówno zapewniania środków na finansowanie aktywów Banku, jak również inwestowania nadwyżek finansowych. Departament Skarbu wykorzystuje w tym celu lokaty i depozyty na rynku międzybankowym, transakcje zamiany walut (FX SWAP) jak również inwestycje w bony skarbowe, obligacje Skarbu Państwa i bony pieniężne NBP.

Polityka inwestycyjna Banku jest ustalana przez Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO). Kapitał jest inwestowany przede wszystkim w stabilne papiery dłużne, emitowane przez Skarb Państwa lub NBP.

F. Działalność rozliczeniowa Banku

W ramach rozliczeń krajowych i zagranicznych, firmy obsługiwane przez Bank korzystają z następujących usług:

- płatności zagraniczne: obsługa zleceń importowych i eksportowych w walutach wymiennalnych
- przelewy krajowe
- bieżąca wymiana walut
- transakcje terminowe typu forward
- prowadzenie rachunków papierów wartościowych
- obsługa akredytyw dokumentowych importowych i eksportowych
- skup i inkaso czeków innych banków
- inkaso czeków ciągniętych na banki zagraniczne
- inkaso dokumentowe.

Z dniem 1 lipca 2003 r. nastąpiła zmiana numerów rachunków klientów na jednolity Numer Rachunku Bankowego (NRB), który ma zastąpić dotychczasowe typy rachunków bankowych. NRB ma być wprowadzony we wszystkich bankach działających w Polsce do końca 2003 r.

Zmiana ta ma usprawnić i zautomatyzować realizację płatności. Prace nad NRB powiązane są z trwającymi w całej Europie działaniami zmierzającymi do wprowadzenia jednolitego standardu numeru rachunku bankowego w obrocie międzynarodowym – standardu IBAN (International Bank Account Number).

Rozliczenia płatności wysyłanych do banków krajowych realizowane są w formie elektronicznej poprzez systemy ELIXIR i SORBNET. W sierpniu 2003 roku Bank wyłączył wszystkie swoje jednostki z wyjątkiem Filii ds. Obsługi Płatności Masowych Oddziału w Poznaniu z uczestnictwa w systemie SYBIR co pozwoliło na wyeliminowanie dokumentów papierowych z krajowych rozliczeń międzybankowych.

Bank oferuje również realizację zleceń w formie polecenia zapłaty.

W I połowie 2003 roku, w celu usprawnienia i zwiększenia efektywności procesów, nastąpiła reorganizacja komórek zajmujących się obsługą operacji bankowych i nowy podział zadań w ramach Departamentu Operacji oraz Departamentu Wsparcia Operacyjnego. Efektem zmian organizacyjnych była m.in. poprawa obsługi kart płatniczych i dalsza centralizacja niektórych zadań wykonywanych wcześniej przez oddziały Banku. Przykładowo, przy współudziale Centrum Telefonicznego zostały dostosowane aplikacje bankowości elektronicznej do wymogów prawnych związanych z przeciwdziałaniem procederowi prania brudnych pieniędzy. Nastąpiła także centralizacja księgowania depozytów negocjowanych przez Klientów z Departamentem Skarbu oraz księgowanie i monitorowanie transakcji wymiany walut negocjowanych przez Klientów z Departamentem Skarbu. Zautomatyzowano również proces księgowania transakcji zawieranych przez bank na rynku międzybankowym i zbudowano narzędzia pozwalające monitorować prawidłowość ich parametrów.

Bank wprowadził do swojej oferty transakcje pochodne Forward Rate Agreement (FRA) oraz Interest Rate Swap (IRS). Są to instrumenty umożliwiające zarządzanie ryzykiem stóp procentowych oferowane podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą. Transakcje te zawierane są przez Bank także na rynku międzybankowym.

G. Współpraca z międzynarodowymi organizacjami finansowymi

W roku 2003 Bank rozwijał współpracę z bankami zagranicznymi w zakresie wymiany walut, transakcji lokacyjnych, operacji na papierach wartościowych oraz transakcji banknotowych. Bank posiada rachunki w wielu renomowanych bankach operujących w głównych centrach finansowych świata, prowadzi również rachunki loro w PLN dla banków zagranicznych. Współpraca z grupą Fortis oraz innymi czołowymi bankami pozwala na sprawne rozliczenia zarówno płatności realizowanych na zlecenie klientów, jak również dyspozycji otrzymywanych z zagranicy.

Bank jest uczestnikiem międzynarodowej sieci łączności międzybankowej SWIFT, co umożliwia przyspieszenie realizacji płatności, a także ułatwia kontakty z bankami zagranicznymi i umożliwia wdrażanie szeregu nowych produktów związanych z obsługą transakcji międzynarodowych.

H. Rozwój usług bankowych

Od połowy 2003 r. Bank realizuje projekt o nazwie „Do Unii Europejskiej z Fortis Bankiem”. Jest to rodzaj usługi informacyjnej oferowanej wszystkim klientom zainteresowanym unijną problematyką, programem PHARE, funduszami strukturalnymi. Fortis Bank w ramach tego projektu współpracuje z Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości oraz Regionalnymi Instytucjami Finansującymi, które odpowiadają za dystrybucję środków pomocowych Unii Europejskiej w naszym kraju. Te działania Banku uzyskały w 2003 r. patronat Komisji Europejskiej i Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju.

Podstawowym celem projektu jest przekazanie informacji na temat problematyki unijnej oraz dostępnych środków pomocowych. Odbywało się to m.in. na spotkaniach organizowanych przez Bank. Setki uczestników zapoznały się nie tylko z rodzajami dostępnych dotacji oraz przede wszystkim z procedurami ubiegania się o refundację kosztów inwestycji, ponadto rolę

Banku w procesie pozyskiwania środków pomocowych z funduszu PHARE. Spośród ankietowanych przez Bank uczestników spotkań aż 92% wyraziło zamiar wnioskowania o dotacje.

Fortis Bank poszerzał też ofertę bankową skierowaną do klientów indywidualnych, m.in. w zakresie bancassurance. Współpraca z Credit Suisse Life&Pensions SA pozwoliła Fortis Bankowi na wprowadzenie do oferty posagowego ubezpieczenie na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym o nazwie Lepsze Jutro Dziecka. Innym wspólnym przedsięwzięciem jest produkt łączący ubezpieczenie na życie z kredytem hipotecznym, który oferowany jest przez sieć agentów Credit Suisse. Zainteresowanym nietypowym sposobem oszczędzania Bank zaproponował Czysty Zysk - jednoroczną polisę na życie i dożycie. Łączy ona w sobie cechy polisy ubezpieczeniowej i produktu inwestycyjnego. Jej główne atuty to ubezpieczenie na życie oraz gwarancja uzyskania zysku wyższego niż na tradycyjnej lokacie.

I. Działalność charytatywna

Fortis Bank Polska S.A. od kilku lat współpracuje z Fundacją Wspólna Droga (United Way Poland). Pracownicy Banku uczestniczą w programie dobrowolnych odpisów od pensji. Deklarowana część wynagrodzenia przekazywana jest na rzecz osób niepełnosprawnych, nieuleczalnie chorych, ubogich. W 2003 roku władze Banku zdecydowały się do każdej złotówki przekazywanej przez pracownika dokładać kolejną, by w ten sposób podwoić datki zasilające Fundację Wspólna Droga.

J. Inwestycje w technologie informatyczne

Istotnym przedsięwzięciem realizowanym w Banku w pierwszej połowie 2003 roku było dostosowanie systemów informatycznych do obsługi nowego krajowego standardu Numeru Rachunku Bankowego (NRB) w ramach szerszego projektu wprowadzania jednolitej numeracji (IBAN). Projekt wymagał konwersji obecnych numerów rachunków do nowego standardu i modyfikacji baz danych.

Bank od 2003 roku samodzielnie zajmuje się obsługą swoich kart Visa Charge (dotychczas za pośrednictwem innego banku), dzięki uruchomieniu aplikacji wspomagających generowanie kart, otwieranie kont, rozliczanie transakcji, pobieranie prowizji, śledzenie zdarzeń w systemie kartowym.

W swojej pracy Departament Skarbu wykorzystuje system Diogene (aplikacja grupy Fortis) zarządzając transakcjami wymiany walut, depozytami klientów, lokatami międzybankowymi, SWAP, papierami wartościowymi, instrumentami pochodnymi.

Równocześnie wzmocniono systemy wykrywające proceder tzw. prania brudnych pieniędzy.

W drugiej połowie roku Fortis Bank podjął działania zmierzające do uruchomienia Systemu Sprawozdawczości Własnej i Zewnętrznej Banku obejmującego m.in. raportowanie obowiązkowe do NBP i Bankowego Funduszu Gwarancyjnego. System będzie ważnym elementem wspomagającym pracę Departamentu Rachunkowości i Kontrolingu, a w szczególności Zespołu Sprawozdawczości Finansowej, Departamentu Informatyki i innych. Ukończenie prac nad jego uruchomieniem ma nastąpić pod koniec 2004 roku.

W uznaniu dla osiągnięć w dziedzinie stosowania technologii informatycznych, które znajduje swoje odzwierciedlenie w konkurencyjności rynkowej i satysfakcji klientów, Fortis Bank zakwalifikowano kolejny raz do grona finalistów konkursu „Lider Informatyki 2003” w kategorii Finanse i Bankowość organizowanego od lat przez pismo Computerworld.

K. Umowy znaczące dla działalności Banku

1. Umowa o współpracy zawarta z Fortis Securities Polska S.A.

Przedmiotem umowy z dnia 7 stycznia 2000 r. było rozszerzenie prowadzonej dotychczas współpracy Banku z domem maklerskim w następujących kierunkach:

➤ udostępnienie domowi maklerskiemu pomieszczeń w celu zorganizowania punktów obsługi klienta,

➤ współpraca w zakresie sprzedaży produktów domu maklerskiego. w ramach struktury organizacyjnej Banku, w tym: sprzedaży jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych.

W dniu 23 stycznia 2001 r. podpisano Aneks nr 2 do Umowy o współpracy w zakresie organizacji i działania punktów obsługi klienta oraz punktów informacyjnych Fortis Securities Polska S.A. zlokalizowanych w jednostkach Banku. W POK-ach biura maklerskiego działających w placówkach Banku prowadzona jest sprzedaż jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych, sprzedaż portfeli inwestycyjnych oraz pośrednictwo w zawieraniu umów prowadzenia rachunków inwestycyjnych.

W grudniu 2002 podpisano Aneks nr 3 dot. dalszego rozszerzenia współpracy w zakresie pośrednictwa finansowego.

2. Umowa o współpracy zawarta z Fortis Lease Polska Sp. z o.o.

Na podstawie umowy z dnia 2 stycznia 2002 r. oraz Aneksu z dnia 28 lutego 2002 r., Bank informuje swoich klientów o usługach, które oferuje Fortis Lease Polska (FLP). Za każdym razem, gdy klient wprowadzony przez Bank podpisze umowę leasingową z FLP, Bank otrzyma prowizję za pośrednictwo.

Umowy dot. transakcji z podmiotami dominującymi i zależnymi ujęte zostały w Rozdziale V, ustęp C nn. Komentarza.

3. Umowy kredytowe zawarte z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju

W dniu 26 stycznia 2000 r. Bank zawarł umowę kredytową z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju, na mocy której EBOiR przyznał Bankowi linię kredytową w wysokości do 10 milionów EUR na okres 5 lat z przeznaczeniem na finansowanie małych i średnich przedsiębiorstw. W ramach kontynuacji współpracy w dniu 21 grudnia 2001 r. Fortis Bank Polska S.A. zawarł kolejną umowę kredytową z EBOiR, na mocy której EBOiR udzielił Bankowi linii kredytowej do wysokości 20 milionów EUR w dwóch transzach na okres 5 lat (licząc od roku 2000) z przeznaczeniem na finansowanie małych i średnich przedsiębiorstw.

W roku 2003 Bank zakończył udzielanie pożyczek ze środków uzyskanych na podstawie tych umów, jednak nadal obsługuje udzielone pożyczki.

4. Umowy z Narodowym Bankiem Polskim

- a. Umowa rachunku bankowego z dnia 23 czerwca 2000 r. Umowa dotyczy prowadzenia przez Centralę NBP rachunku bieżącego Banku w systemie SORBNET. W dniu 29 grudnia 2003 r. podpisano Aneks nr 10 do niniejszej umowy, a dniu 20 lutego 2004 r. Aneks nr 11.
- b. Umowa rachunku lokaty terminowej banku w złotych z dnia 27 grudnia 2001 r.
- c. Umowa o prowadzenie rachunku i konta depozytowego papierów wartościowych w Rejestrze Papierów Wartościowych z dnia 9 października 2003 r.
- d. Umowa o udzielanie kredytu technicznego i przenoszenie praw ze skarbowych papierów wartościowych z dnia 13 października 2003 r.
- e. Umowa o udzielanie kredytu lombardowego i o zastaw zabezpieczający ten kredyt z dnia 21 października 2003 r.

5. Umowy dotyczące kart

- a. **Umowa zawarta z VISA International Service Association w sprawie wydawania, obsługi i rozliczania kart płatniczych VISA Classic i VISA Business.** W roku 2000 Bank zawarł z VISA International Service Association aneks do umowy licencyjnej z dnia 15 października 1997 r. w sprawie wydawania, funkcjonowania i rozliczania kart płatniczych VISA Classic i VISA Business. Z

dniem 1 stycznia 2001 r. Bank uzyskał członkostwo o statusie Principal i Plus. Wcześniej Bank korzystał z pośrednictwa ING Banku Śląskiego S.A.

- b. **Umowa z dnia 9 listopada 2000 r. zawarta z VISA International Service Association w sprawie utworzenia organizacji krajowej VISA Polska.** Funkcjonujące w Polsce banki członkowskie VISA International powołały organizację krajową VISA Polska w celu ujednoczenia reguł dotyczących wydawania kart VISA oraz obsługi punktów usługowo-handlowych obsługujących karty VISA w Polsce.
 - c. **Umowa ubezpieczenia kart płatniczych wydawanych przez Fortis Bank Polska S.A. z dnia 6 października 2003 r. zawarta z Towarzystwem Ubezpieczeń i Reasekuracji Cigna Stu S.A.** Umowa określa warunki ubezpieczenia ryzyka strat finansowych w związku z operacjami dokonanymi przy użyciu wydawanych przez Bank kart płatniczych VISA Electron i Charge. Obowiązuje do 31.10.2004 r.
 - d. **Umowa ubezpieczenia posiadaczy i użytkowników kart płatniczych wydanych przez Fortis Bank Polska SA z dnia 6 października 2003 r. zawarta z Towarzystwem Ubezpieczeń i Reasekuracji Cigna Stu S.A.** Umowa określa zakres ubezpieczenia posiadaczy i użytkowników kart VISA Classic, Gold, Business, Business Gold oraz kart VISA Electron i Business Electron od nieuprawnionego użycia kart płatniczych, rozboju lub rabunku gotówki pobranej z bankomatu przy użyciu karty oraz w zależności od rodzaju karty pakiet NNW. Obowiązuje do 31.10.2004 r.
- 6. Polisa ubezpieczeniowa Towarzystwa Ubezpieczeń Allianz Polska S.A. od 1.10.2003 do 30.09.2004**

Obejmuje ubezpieczenie ryzyk bankowych, przestępstw elektronicznych i komputerowych.

- 7. Polisa ubezpieczeniowa Commercial Union Polska Towarzystwem Ubezpieczeń Ogólnych S.A. od 1.10.2003 do 30.09.2004**

Obejmuje ubezpieczenie od wszystkich ryzyk utraty lub uszkodzenia mienia - ubezpieczenie mienia, sprzętu elektronicznego, odpowiedzialności cywilnej.

- 8. Generalna umowa ubezpieczenia z dnia 21 czerwca 2001 r. zawarta z Towarzystwem Ubezpieczeniowym Europa SA**

W związku z wprowadzeniem do oferty kredytów hipotecznych, Bank zawarł umowę z Towarzystwem Ubezpieczeniowym Europa S.A. w celu zapewnienia ochrony ubezpieczeniowej dla kredytów hipotecznych, budowlanych, budowlano-hipotecznych i hipotecznych na zakup działki budowlanej udzielanych przez Bank osobom fizycznym.

- 9. Umowa z dnia 12 czerwca 2003 r. zawarta z Credit Suisse Life & Pensions Towarzystwem Ubezpieczeń na Życie S.A.**

Na mocy umowy, klienci Banku posiadający konto osobiste mogą nabyć w oddziałach Banku posagowe ubezpieczenie na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym Lepsze Jutro Dziecka. Następnie Bank rozszerzył współpracę wprowadzając do swej oferty nowe ubezpieczenie na życie dla kredytobiorców. Od 8 grudnia 2003 r. Bank wprowadził do oferty produkt „Czysty zysk” – jednoroczną polisę ubezpieczeniową na życie i dożycie łączącą cechy polisy ubezpieczeniowej i produktu inwestycyjnego.

- 10. Umowa z dnia 12 września 2003 r. z Credit Suisse Life&Pensions Services Sp. z o.o.**

Umowa określa zasady pośrednictwa Credit Suisse przy oferowaniu produktów bankowych Fortis Bank Polska S.A. dla klientów indywidualnych. Obecnie pośrednictwo dotyczy jedynie kredytów hipotecznych i budowlano-hipotecznych.

- 11. Umowa o współpracy z dnia 23 kwietnia 2001 r. zawarta z Bankiem Gospodarstwa Krajowego**

Umowa dotyczy udzielania przez Bank kredytów zabezpieczonych poręczeniami ze środków Krajowego Funduszu Poręczeń Kredytowych utworzonego w Banku Gospodarstwa Krajowego na podst. Ustawy z dn. 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne..

12. Umowa o zasadach uczestnictwa i współpracy w zakresie wymiany informacji w systemie Międzybankowej Informacji Gospodarczej Bankowy Rejestr z dnia 26 lutego 2004 r. zawarta ze Związkiem Banków Polskich

13. Umowy związane z obsługą giełdową

- a. Umowa z dnia 3 listopada 2000 r. z CA IB Securities S.A. o wykonywanie zadań Członka Giełdy – Animatora Emitenta
- b. Umowa z dnia 22 kwietnia 1994 r. z CDM Pekao SA o pełnienie funkcji sponsora emisji
- c. Umowa z dnia 25 lipca 2001 r. z KPWIG o korzystanie z systemu EMITENT

14. Umowa uczestnictwa w rozliczeniach za pośrednictwem Krajowej Izby Rozliczeniowej S.A. z dnia 15 lutego 1999 r.

Bank uczestniczy w rozliczeniach za pośrednictwem KIR S.A. w systemach ELIXIR i SYBIR.

15. Umowa ramowa z dnia 22 maja 1998 r. w sprawie świadczenia usług z SWIFT (Światowe Towarzystwo Telekomunikacji Międzybankowej)

16. Umowa z dnia 10 kwietnia 2003r. zawarta z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Umowa określa zasady, warunki i tryb dofinansowania przez Fundusz oprocentowania kredytów udzielanych przez Bank zakładom pracy chronionej, przewidzianego w art. 32 pkt. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku *o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz o zatrudnianiu osób niepełnosprawnych*. W dniu 30 października 2003 r. podpisano Aneks nr 4 do Umowy.

17. Znaczące umowy kredytowe

Na dzień 31 grudnia 2003 r. w stosunku do 9 klientów zaangażowanie Banku przekraczało 10% funduszy własnych i wyniosło łącznie 599 mln. PLN, porównywalnie na 31.12.2002 r. w stosunku do 5 klientów zaangażowanie Banku przekraczało 10% funduszy własnych i wynosiło łącznie 308 mln PLN.

V. POWIĄZANIA ORGANIZACYJNE I KAPITAŁOWE Z INNYMI PODMIOTAMI

A. Charakterystyka Akcjonariusza posiadającego powyżej 5% głosów na WZA

Fortis Bank z siedzibą w Brukseli posiada 99,10% akcji Fortis Bank Polska S.A.

Fortis jest międzynarodową instytucją finansową, specjalizującą się w dziedzinie bankowości i ubezpieczeń. Kapitalizacja rynkowa grupy, wynosząca 24,2 miliardy EUR, i zatrudnienie sięgające 54 tys. pracowników na świecie, plasuje Fortis w grupie 20 największych instytucji finansowych w Europie. Aktywa Fortis wynosiły 523 mld EUR na 31 grudnia 2003 r. (o 37 mld EUR, tj. o 8% więcej niż na koniec roku 2002). W krajach Beneluksu, które są kluczowym rynkiem dla Fortis, posiada on wiodącą pozycję i oferuje szeroką gamę produktów i usług dla klientów indywidualnych, firm i sektora publicznego. W strategii międzynarodowej Fortis skupia swoją działalność na wybranych segmentach rynku.

Fortis jest notowany na giełdach w Amsterdamie, Brukseli i Luksemburgu. W USA prowadzi sponsorowany program ADR (amerykańskich świadectw depozytowych).

Pomimo trudnej sytuacji ekonomicznej na początku roku 2003, Fortis wypracował za rok 2003

zysk netto w wys. 2 197 mln EUR w porównaniu do 532 mln EUR w roku 2002 r. (odnotował czterokrotny wzrost). Było to możliwe dzięki dalszej redukcji kosztów, przychodom z tyt. odsetek i bardzo dobrym wynikom ze sprzedaży ubezpieczeń majątkowych.

Zysk operacyjny netto z działalności bankowej wzrósł o 25% z poziomu 1 154 mln EUR do 1 446 mln EUR. Wyłączając korekty wartości portfela papierów wartościowych zysk operacyjny netto wzrósł o 6% do wys. 1 438 mln EUR w 2003 r.

Fortis utrzymuje wysoki poziom funduszy podstawowych w wys. 18,5 mld EUR (ang. net core capital), który o 83% przekracza poziom wymagany normami ostrożnościowymi oraz jest o 15% wyższy od prognozy przyjętego przez Fortis.

Podstawowe dane finansowe:

	<u>Wynik za rok 2003</u>	<u>Wynik za rok 2002</u>	<u>Zmiana 2003/2002</u>
Zysk operacyjny netto (przed zrealizowaniem zysków kapitałowych)	1 976 mln EUR	1 918 mln EUR	3%
Zrealizowane zyski kapitałowe	582 mln EUR	241 mln EUR	
Zysk operacyjny netto (przed korektą wartości portfela papierów wartościowych)	2 558 mln EUR	2 159 mln EUR	19%
Korekta wartości portfela papierów wartościowych	(311) mln EUR	(1 729) mln EUR	(82%)
Zrealizowane	(947) mln EUR	(697) mln EUR	36%
Niezrealizowane	636 mln EUR	(1 032) mln EUR	
Zysk operacyjny netto (po korekcie wartości portfela papierów wartościowych), na który składają się:	2 247 mln EUR	430 mln EUR	
Bankowość	1 446 mln EUR	1 154 mln EUR	25%
Ubezpieczenia	996 mln EUR	(616) mln EUR	
Inne	(195) mln EUR	(108) mln EUR	
Pozycje poza operacyjne	(50) mln EUR	102 mln EUR	
Zysk netto	2 197 mln EUR	532 mln EUR	
Bankowość	1 495 mln EUR	1 293 mln EUR	
Ubezpieczenia	897 mln EUR	(687) mln EUR	
Inne	(195) mln EUR	(74) mln EUR	
ROE	19%	4,3%	

Bankowość	<u>Wynik za rok 2003</u>	<u>Wynik za rok 2002</u>	<u>zmiana 2003/2002</u>
Zysk operacyjny netto (przed zrealizowaniem zysków kapitałowych - Bankowość)	1 102 mln EUR	1 059 mln EUR	4%
Zrealizowane zyski kapitałowe	336 mln EUR	298 mln EUR	13%
Zysk operacyjny netto (przed korektą wartości portfela papierów wartościowych)	1 438 mln EUR	1 357 mln EUR	6%

Korekta wartości portfela papierów
wartościowych

8 mln EUR (203) mln EUR

Fortis jest drugim co do wielkości dostawcą usług finansowych w krajach Beneluxu. Pod względem sumy bilansowej Fortis zajmuje 17 pozycję wśród instytucji świadczących usługi finansowe w Europie, a biorąc pod uwagę różne kryteria (tj. wartość sprzedaży, przychodów, aktywów i wartość rynkową) 38 pozycję na świecie.

Fortis Bank utrzymuje wysokie długoterminowe oceny ratingowe wystawione przez niezależne, międzynarodowe agencje ratingowe (Standard & Poor's: AA-; Moody's: Aa3, Fitch: AA-).

W lutym 2004, Fortis wprowadził na giełdę w USA swoją amerykańską spółkę Assurant, co przyniosło 2,02 mld USD. Fortis zamierza dalej wzmacniać swoją pozycję w krajach Beneluxu oraz rozwijać wybrane rodzaje działalności w Europie i niektóre usługi, np. bancassurance w skali światowej.

B. Fortis Securities Polska S.A.

Fortis Securities Polska S.A. (FSP) – jednostka będąca 100% własnością Fortis Bank Polska S.A. prowadzi działalność w zakresie dystrybucji obligacji skarbowych, jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych oraz zarządzania aktywami klientów na zlecenie.

Od połowy roku 2002, kiedy to FSP zaprzestała działalności brokerskiej, spółka odnotowała znaczący wzrost aktywów przekazanych w zarządzanie przez Klientów.

Na koniec roku 2003 Fortis Securities Polska S.A. zarządzał 990 portfelami o łącznej wartości ponad 247 mln PLN w porównaniu do 779 portfeli o łącznej wartości ponad 163 mln PLN na koniec roku 2002 – wzrost o 34% wartości portfeli.

W dniu 26 czerwca 2003 roku podjęta została decyzja o zwiększeniu zaangażowania kapitałowego Fortis Bank Polska S.A. w Fortis Securities Polska S.A. o łączną kwotę 50 mln PLN. Zwiększenie zaangażowania kapitałowego Banku nastąpiło w drodze objęcia 1 832 845 akcji w podwyższonym kapitale zakładowym FSP o wartości nominalnej 24 PLN każda akcja za cenę emisyjną 27,28 PLN za 1 akcję. Pokrycie obejmowanych akcji nastąpiło aportem, którego przedmiot stanowiły 5 079 bony skarbowe o wartości wycenionej na 49 997 tys. PLN oraz wkładem pieniężnym w wys. 2,7 tys. PLN. Podwyższenie kapitałów własnych FSP służyć ma wzmocnieniu wiarygodności Spółki w ocenie inwestorów instytucjonalnych, do których aktualnie kierowane są oferty świadczenia usług.

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy FSP, które odbyło się w dniu 26 czerwca 2003 r. dokonało wyboru członków Rady Nadzorczej nowej kadencji: Leszka Niemyckiego, Przewodniczącego Rady Nadzorczej, Jana Bujaka, Ronalda Richardсона, Daniel'a De Meeus d'Argenteuil oraz Freddy'iego Van den Spiegel jako członków Rady. Po rezygnacji Pana Niemyckiego, Rada Nadzorcza Fortis Securities Polska S.A. wybrała Pana Jana Bujaka na nowego Przewodniczącego Rady, natomiast na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy FSP, które odbyło się 19 grudnia 2003 r. w skład Rady powołano Pana Bartosza Chytlę.

C. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

1. Umowy Kredytowe z dnia 30 stycznia 2004 r. zawarte z Fortis Bank z siedzibą w Brukseli oraz Fortis Bank (Nederland) N.V. z siedzibą w Rotterdamie

W dniu 30 stycznia 2004 r. (po dacie bilansu) Bank zawarł dwie umowy kredytowe z Fortis Bank S.A./N.V. z siedzibą w Brukseli oraz Fortis Bank (Nederland) N.V. z siedzibą w Rotterdamie:

- umowę kredytową w sprawie zaciągnięcia przez Bank linii kredytowej z Fortis Bank (Nederland) N.V. z limitem 200 mln EUR na okres 101 miesięcy celem finansowania bieżącej działalności operacyjnej Banku. W ramach linii kredytowej Bank może pobierać zaliczki w EUR, USD, CHF, JPY w okresie 76 miesięcy od

zawarcia umowy. Oprocentowanie: 1, 3, 6 lub 12-mies. IBOR w zależności od waluty oraz długości okresu odsetkowego poszczególnych zaliczek. Prowizja: 0,125% p.a. od niewykorzystanej części limitu kredytowego.

Niniejsza umowa zastąpiła umowę z 24 września 1998 r. zmienioną Aneksem nr 3 z dnia 12 listopada 1999 r. w sprawie zaciągnięcia przez Bank linii kredytowej z limitem w wys. 200 mln DEM, tj. 102 mln EUR, która została spłacona w dniu 5 lutego 2004 r.

- umowę kredytową w sprawie zaciągnięcia przez Bank linii kredytowej z Fortis Bank (Nederland) N.V. z limitem 200 mln EUR na okres 27 miesięcy z możliwością przedłużenia, celem finansowania bieżącej działalności operacyjnej Banku. W ramach linii kredytowej Bank może pobierać zaliczki w EUR, USD, CHF, JPY w okresie 2 miesięcy od zawarcia umowy. Oprocentowanie: 1, 3, 6 lub 12-mies. IBOR w zależności od waluty oraz długości okresu odsetkowego poszczególnych zaliczek. Prowizja: 0,125% p.a. od niewykorzystanej części limitu kredytowego.
- 2. Umowa kredytowa z dnia 24 września 2001r. zawarta z Fortis Bank z siedzibą w Brukseli oraz Fortis Bank (Nederland) N.V. z siedzibą w Rotterdamie**

W ramach umowy Bankowi została udzielona linia kredytowa w maksymalnej kwocie kapitału wynoszącej 50 mln EUR. Ostatecznie spłacona w dniu 24 stycznia 2004.

Opis innych transakcji związanych z obsługą bankową podmiotów powiązanych znajduje się w pkt. 16.1 i 2 dodatkowych not objaśniających.

VI. NOTOWANIA AKCJI NA GPW

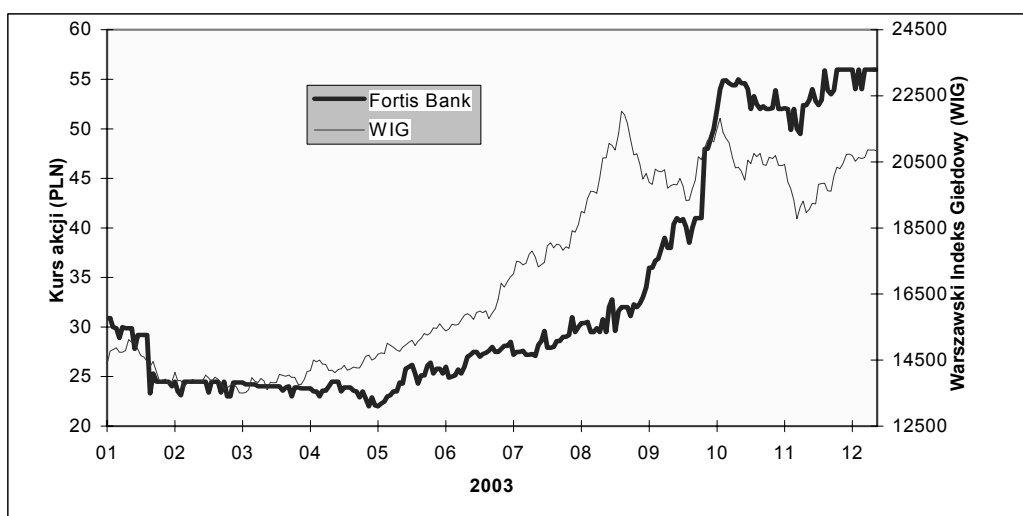
Akcje Banku notowane są na rynku podstawowym Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. od 7 listopada 1994 roku. Od 18 kwietnia 2001 roku do 18 stycznia 2004 r. akcje Banku notowane były w systemie kursu jednolitego z dwukrotnym określeniem kursu. Od 1999 r., tj. po objęciu przez Fortis Bank z siedzibą w Brukseli ponad 98% akcji Banku, płynność akcji kształtowała się na niskim poziomie. Obecnie w obrocie w posiadaniu pozostałych akcjonariuszy znajduje się jedynie 135 893 szt., tj. 0,90% wszystkich akcji Banku.

Na pierwszej sesji w styczniu 2003 kurs akcji Banku wynosił 30,90. Po chwilowym spadku na początku roku, kurs akcji Banku rósł do poziomu 56,00 na dzień 31 grudnia 2003 r. o 87% w porównaniu do 29,90 na dzień 31 grudnia 2002 r. Średni wolumen obrotu akcjami Banku wyniósł 437 akcji na sesję w roku 2003 w porównaniu do 81 akcji na sesję w roku 2002. Przy tak niewielkiej ilości akcji, stosunkowy wzrost obrotów oraz kursu spowodowany był z jednej strony ogólnym ożywieniem na giełdzie, a z drugiej wzrostem aktywności drobnych inwestorów indywidualnych po wypłacie dywidendy we wrześniu 2003 r. i stabilnie rosnących wyników finansowych.

Uchwałą Zarządu GPW od dnia 19 stycznia 2004 r. zmieniono dotychczasowy system notowań akcji Banku na system notowań ciągłych.

W roku 2003 indeks giełdowy WIG wzrósł z 14 378,11 pkt do 20 820,07 pkt, subindeks sektorowy WIG-banki wzrósł z 24 066,33 pkt do 26 221,76 pkt.

Wykres 11. Notowania akcji Fortis Bank oraz WIG w roku 2003

Poniżej przedstawiono wskaźniki rynkowe dla akcji Fortis Bank Polska S.A.

Wskaźnik	31.12.2003	31.12.2002
Zysk na jedną akcję (EPS)	2,39	2,08
Cena/ zysk (P/E)	23,44	14,37
Wartość księgowa na 1 akcję (BVPS)	34,23	34,46
Cena/ wartość księgowa (P/BV)	1,64	0,87

Wartość księgowa netto na jedną akcję wynosi 34,23. W celu dokonania tego wyliczenia do funduszy własnych zostały zaliczone kapitał zakładowy, kapitał zapasowy, kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały rezerwowe, niepodzielony zysk z lat ubiegłych i zysk netto roku obrotowego.

VII. CORPORATE GOVERNANCE

Zgodnie z §22a ust. 1 Regulaminu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. oraz uchwałami Rady i Zarządu Giełdy, Zarząd Banku, zgodnie z wolą Akcjonariuszy wyrażoną na WZA oraz zgodnie z wolą Rady Nadzorczej, przyjął do stosowania Zasady Dobrych Praktyk w Spółkach Publicznych w 2002 i ogłosił je w dniu 30 czerwca 2003 roku w formie raportu bieżącego.

W roku 2003 nie wystąpiły naruszenia przyjętych zasad.

Uaktualnione oświadczenie Zarządu, zawierające informację o zakresie stosowania Zasad Dobrych Praktyk w Spółkach Publicznych przez władze Fortis Bank Polska SA, stanowi załącznik do niniejszego Komentarza.

VIII. PERSPEKTYWY ROZWOJU DZIAŁALNOŚCI BANKU

Strategia rozwoju Banku związana jest z ogólną strategią grupy Fortis.

Dbając o nadrzędne cele, jakimi są ochrona depozytów klientów i zabezpieczenie płynności Banku, FBP koncentrować się będzie na wysokiej jakości obsłudze klienta. Potrzeby klienta zaspakając zamierza w sposób oparty o wartości grupy Fortis, które zakładają, że będzie bankiem troskliwym, innowacyjnym, bezpośrednim i stabilnym, przy tym zawsze przestrzegającym wszelkich stosownych przepisów prawa, uregulowań i zaleceń nadzorczych.

Zgodnie z założeniami strategii grupy Fortis, celem FBP jest osiągnięcie rentowności

wynoszącej minimum 12% zwrotu z wymaganego kapitału.

Zarząd grupy Fortis, publikując raport finansowy za rok 2003, nie podał prognozy wyników na koniec roku 2004.

Również Zarząd Fortis Bank Polska S.A. podobnie, jak w roku ubiegłym, nie ogłasza publicznie prognozy wyników finansowych na rok 2004.

W najbliższych latach Bank dążył będzie do zwiększania liczby klientów w segmencie zamożnych klientów indywidualnych oraz małych i średnich przedsiębiorstw. Utrzymywanie zaś kosztów pod ścisłą kontrolą oraz lepsze wykorzystywanie posiadanych kapitałów powinno przynieść dalszą poprawę wyników finansowych.

Bank będzie dążył do zgromadzenia wystarczających aktywów i depozytów do finansowania swojego portfela kredytowego, zawierać będzie również umowy kredytowe ze swymi głównymi akcjonariuszami w celu uzupełniania finansowania swoich aktywów w walutach obcych.

Wsparcie finansowe i organizacyjne grupy Fortis w szczególności owocuje pozyskaniem ważnych klientów, poprawą efektywności procedur kredytowych i zarządzania różnymi rodzajami ryzyka oraz rozszerzeniem skali operacji na rynkach finansowych.

Bank dostosowuje swoją strukturę organizacyjną tak, aby była zgodna z koncepcją pionów biznesowych w grupie Fortis Bank.

W oparciu o, funkcjonującą w strukturach Banku począwszy od drugiego kwartału 2003, nową linię biznesową Rynki Finansowe, odpowiadającą linii *Global Markets* w strukturach grupy Fortis, Bank zamierza zwiększyć swój udział w rynku pieniężnym jak również w obrocie papierami wartościowymi. Strategia rozwoju linii Rynki Finansowe w Polsce dostosowywana jest do potrzeb klienta. Planuje się rozszerzenie oferty w zakresie instrumentów pochodnych, takich jak opcje walutowe, swapy i kontrakty terminowe na stopy procentowe.

Lina biznesowa CB (Commercial Banking) będzie koncentrować się, poprzez sieć centrów obsługi średnich i dużych przedsiębiorstw, na obsłudze swoich klientów w sposób przynoszący wartość dodaną tym klientom oraz Bankowi. Aby zapewnić obsługę tych klientów, grupa Fortis Bank uruchomiła sieć 100 Centrów Obsługi Dużych i Średnich Przedsiębiorstw (ang. Business Centres) w całej Europie, które ściśle ze sobą współpracują. Strategia działania linii biznesowej CB w Polsce zakłada w szczególności:

- koncentrację na klientach działających na skalę międzynarodową, którzy albo działają na rynkach kilku państw lub przeprowadzają międzynarodowe transakcje (znaczący import/eksport). W przypadku pozyskiwania nowych klientów, będzie to segment docelowy
- oferowanie rozwiązań, a nie jedynie sprzedaż produktów i usług,
- dalszy rozwój usług specjalistycznych takich jak cash management, leasing oraz faktoring eksportowy,
- specjalizację w zakresie finansowania handlu międzynarodowego
- rynki finansowe (obsługa transakcji rynku pieniężnego) i wprowadzenie nowych produktów w tych zakresie we współpracy z linią biznesową Rynki Finansowe,
- oferowanie produktów poprzez spójną sieć business centers wspieraną przez specjalistów oferujących specjalistyczne produkty finansowe. Jeżeli chodzi o kontakt z klientem, preferowane są przed wszystkim elektroniczne kanały dystrybucji.
- W zakresie obsługi operacyjnej i funkcjonalności, celem Fortis jest osiągnięcie pozycji instytucji, która świadczy specjalistyczne usługi o wysokiej wartości dodanej przy zachowaniu jak najniższych kosztów. Dlatego nacisk będzie stale kładziony na optymalizację pracy tzw. zaplecza operacyjnego (back and middle office).
-

Poprzez zarówno tradycyjne (sieć oddziałów) jak i elektroniczne kanały dystrybucji, linia biznesowa RB (*Retail Banking*) dążyć będzie do zwiększenia swego udziału w rynku poprzez:

- wzrost organiczny przede wszystkim w segmencie *personal banking*, równocześnie promując produkty gromadzenia aktywów oraz produkty kredytowo-pożyczkowe związane z osobistymi potrzebami klientów tego segmentu,
- rozwijając udział rynkowy w segmencie małych przedsiębiorstw w oparciu o politykę kredytową określającą poziom ryzyka jakie Bank jest skłonny finansować,
- innowacyjność stosowanych rozwiązań, oferując godziwą cenę za usługi świadczone swoim klientom.
- wykorzystanie nisko-kosztowych kanałów dystrybucji oraz podstawową ofertę produktową, która powinna być także dostępna zarówno poprzez Internet jak i centrum telefoniczne dla pozyskania klientów detalicznych, którzy nie korzystają z usług bankowych.

Kierownictwo Banku planuje dalszą poprawę standardów działania oraz wzmocnienie zarządzania ryzykiem, a także funkcji kontroli wewnętrznej zgodnie ze wskazaniami Fortis Banku i zaleceniami Generalnego Inspektoratu Nadzoru Bankowego.

IX. STRUKTURA ORGANIZACYJNA

A. Struktura władz Banku

Zgodnie ze Statutem, władzami Banku są:

- Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy
- Rada Nadzorcza
- Zarząd

W Banku powoływane są stałe i doraźne komitety o charakterze opiniodawczo-doradczym oraz decyzyjnym. Stałe komitety to:

- Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami - ALCO,
- Komitet Kredytowy,
- Komitet Kredytów Trudnych,
- Lokalne Komitety Kredytowe,
- Komitet ds. Zapewnienia Ciągłości Funkcjonowania Banku,
- Komitet ds. Bezpieczeństwa,
- Komitet Sterujący Projektami i Rozwojem Aplikacji.

Komitet Kredytowy oraz Komitet Kredytów Trudnych działają w oparciu o regulaminy zatwierdzone przez Radę Nadzorczą Banku. Komitet Kredytowy podejmuje decyzje w sprawie udzielania kredytów, pożyczek, gwarancji niezastrzeżone dla Komitetu Kredytów Trudnych, Zarządu Banku i/lub Rady Nadzorczej Banku. Komitet Kredytów Trudnych podejmuje decyzje dotyczące oceny standingu finansowego kredytobiorców, klasyfikowania kredytobiorców do kategorii ryzyka i tworzenia rezerw celowych na należności Banku.

Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO) jest to komitet o charakterze opiniodawczo - doradczym i decyzyjnym, który wspomaga Zarząd Banku w zakresie efektywnego zarządzania aktywami i pasywami Banku poprzez ustalanie głównych założeń polityki oraz zarządzanie strukturą bilansu, ustalanie minimalnych marż Banku na poszczególne produkty, zatwierdzanie założeń systemu wewnętrznego transferu zysków, oraz wydawanie opinii dotyczących wprowadzenia nowych produktów, mających wpływ na strukturę bilansu. W ściśle określonych sprawach w szczególności w zakresie zarządzania płynnością i ryzykiem rynkowym ALCO może podejmować decyzje. Zakres działania i kompetencje ALCO określa

Regulamin przyjęty przez Zarząd.

Zadaniem Komitetu ds. Zapewnienia Ciągłości Funkcjonowania Banku jest planowanie i koordynacja działań podejmowanych w sytuacjach awaryjnych dla zapewnienia ciągłości działalności operacyjnej.

Podstawowym zadaniem Komitetu ds. Bezpieczeństwa jest wspomaganie Zarządu w skutecznym zarządzaniu bezpieczeństwem Banku.

W celu udoskonalenia procesów zarządzania projektami, w maju 2003 powołano Komitet Sterujący Projektami i Rozwojem Aplikacji, który koordynuje również powstawanie rozwiązań informatycznych na potrzeby poszczególnych jednostek organizacyjnych.

B. Piony biznesowe i placówki operacyjne

Działalność biznesowa i organizacja Banku oparta jest o tzw. piony biznesowe (business lines), czyli struktury pionowe odpowiedzialne za kompleksową obsługę określonego segmentu klientów i/lub rynku usług, a w szczególności:

- a) Pion obsługi małych przedsiębiorstw indywidualnych klientów indywidualnych i (ang. business line RB – Retail Banking) obsługujący klientów poprzez sieć oddziałów i filii ds. obsługi klientów indywidualnych. Różnica pomiędzy klientami indywidualnymi a klientami segmentu Personal Banking zasadza się na innym poziomie dochodu lub aktywów finansowych danych klientów. Klienci indywidualni FBP poza deponowaniem środków nie korzystają z innych usług banku. Klientom podsegmentu Personal Banking, którzy są zamożniejsi (generują wyższy zysk), oferowane są zarówno standardowe produkty bankowe jak i specyficzne rozwiązania.
- b) Pion średnich i dużych przedsiębiorstw (ang. business line CB - Commercial Banking) obsługujący swoich klientów, poprzez sieć centrów biznesowych (business centers), adresuje swoją ofertę do firm o rocznych obrotach równowartości w złotych sumy od 2,5 mln EUR do 250 mln EUR. W szczególności Bank obsługuje polskie przedsiębiorstwa prowadzące działalność importowo-eksportową na znaczną skalę, albo spółki zagraniczne (głównie z Europy Zachodniej) działające w Polsce.
- c) Pion Rynki Finansowe, działający w oparciu o strukturę organizacyjną Departamentu Skarbu, który m.in. wspiera pozostałe linie biznesowe, oferując klientom Business Line RB i Business Line CB produkty rynków finansowych. Pion Rynki Finansowe zajmuje się również relacjami z innymi bankami oraz zarządzaniem płynnością Banku.

W ślad za zmianami personalnymi w składzie Zarządu Banku i nowym podziałem kompetencji pomiędzy poszczególnych członków Zarządu zgodnym z ich dotychczasowym doświadczeniem, w maju 2003 r. nastąpiły zmiany w strukturze organizacyjnej Banku. Zmienioną strukturę organizacyjną ilustruje schemat blokowy stanowiący załącznik do Komentarza Zarządu.

Na dzień 31 grudnia 2003 r. Bank posiadał:

- a) 21 oddziałów operacyjnych - trzy w Krakowie, cztery w Warszawie, po jednym w Łodzi, Lublinie, Częstochowie, Gliwicach, Katowicach, Poznaniu, Gdyni, Wrocławiu, Bydgoszczy, Zakopanem, Szczecinie, Kielcach, Bielsko-Białej i Gdańsku..
- b) 6 Filii ds. Obsługi Klientów Indywidualnych dwie w Warszawie, po jednej we Wrocławiu, Poznaniu, Katowicach i Łodzi), 1 Filie ds. obsługi płatności masowych Oddziału w Poznaniu (w kooperacji z firmą zewnętrzną)
- c) 5 Centrów Obsługi Średnich i Dużych Przedsiębiorstw.

X. DANE DOTYCZĄCE WŁADZ I PRACOWNIKÓW BANKU

1. Zmiany w składzie Zarządu i Rady Nadzorczej

Na dzień 1 stycznia 2003 roku skład Zarządu Banku był następujący:

Zarząd:

- 1). Jean-Marie De Baerdemaeker - Prezes Zarządu
- 2). Ronald Richardson- Pierwszy Wiceprezes Zarządu
- 3). Andre Van Brussel- Wiceprezes Zarządu, Dyrektor Finansowy
- 4). Jean – Luc Deguel - Wiceprezes Zarządu
- 5). Leszek Niemycki - Wiceprezes Zarządu
- 6). Gilles Polet - Wiceprezes Zarządu

Na przestrzeni roku 2003 roku nastąpiły zmiany w składzie Zarządu Banku związane w szczególności z zakończeniem pracy w Polsce przez Panów Jean-Marie De Baerdemaeker'a, Pana Andre Van Brussel'a oraz Pana Gilles Polet'a oraz odejściem Pana Leszka Niemyckiego.

- Z dniem 9 stycznia 2003 roku, tj. po otrzymaniu przez Bank zgody Komisji Nadzoru Bankowego na powołanie na stanowisko Prezesa Zarządu Fortis Bank Polska S.A. Pan Ronald Richardson przejął obowiązki Prezesa Zarządu od Pana Jean-Marie De Baerdemaeker'a.
- Pan De Baerdemaeker pozostawał w składzie Zarządu Banku do dnia 30 kwietnia 2003 roku jako Pierwszy Wiceprezes Zarządu.
- Z dniem 01 marca 2003 roku Rada Nadzorcza powołała Pana Koen Verhoeven'a do składu Zarządu jako Wiceprezesa Zarządu i powierzyła mu obowiązki Dyrektora Pionu Kredytów.
- Pan Koen Verhoven zastąpił Pana Gilles Polet, który po 1 marca 2003 roku pełnił funkcję członka Zarządu do 31 lipca 2003 roku.
- Pan Andre Van Brussel, Wiceprezes Zarządu, złożył rezygnację z członkostwa w Zarządzie Fortis Bank Polska S.A. z dniem 30 czerwca 2003 roku. Zgodnie z decyzją Rady Nadzorczej, od 1 kwietnia 2003 r. do końca czerwca 2003 roku Pan Van Brussel pełnił funkcję członka Zarządu.
- Od dnia 1 maja 2003 roku w skład Zarządu Banku zostali powołani: Pan Jaromir Pelczarski jako Wiceprezes Zarządu, Dyrektor Pionu Operacji Bankowych i Usług Wewnętrznych oraz Pan Jan Bujak jako Wiceprezes Zarządu, Dyrektor Finansowy – odpowiedzialny za pion prawno-finansowy.
- W dniu 23 października 2003 r. Rada Nadzorcza Banku przyjęła rezygnację Pana Leszka Niemyckiego z członkostwa w Zarządzie Banku w związku z jego odejściem z pracy w Fortis Bank Polska S.A. Pan Niemycki sprawował funkcję Wiceprezesa Zarządu Banku od 1995 roku. Ostatnio odpowiedzialny był za pion biznesowy małych przedsiębiorstw i klientów indywidualnych.
- W dniu 7 stycznia 2004 r. Komisja Nadzoru Bankowego wyraziła zgodę na objęcie stanowisk Wiceprezesów w Zarządzie Banku przez Pana Jana Bujaka i Pana Jaromira Pelczarskiego.

Na dzień 31 grudnia 2003 roku skład Zarządu Banku był następujący:

Zarząd:

- 1). Ronald Richardson - Prezes Zarządu
- 2). Jan Bujak - Wiceprezes Zarządu, Dyrektor Finansowy
- 3). Jean – Luc Deguel - Wiceprezes Zarządu
- 4). Jaromir Pelczarski - Wiceprezes Zarządu
- 5). Koen Verhoeven - Wiceprezes Zarządu

Na dzień 1 stycznia 2003 roku skład Rady Nadzorczej był następujący:

Rada Nadzorcza

- 1). Luc Delvaux - Przewodniczący
- 2). Paul Dor - Wiceprzewodniczący
- 3). Antoni Potocki - Wiceprzewodniczący
- 4). Werner Claes
- 5). Zbigniew Dresler
- 6). Didier Giblet
- 7). Roland Saintrond
- 8). Kathleen Steel

Z dniem 01 kwietnia 2003 roku Pani Kathleen Steel złożyła rezygnację z członkostwa w Radzie Nadzorczej Fortis Bank Polska S.A., w skład której wchodziła od 16 grudnia 1999 roku.

W związku z tym na dzień 31 grudnia 2003 roku Rada Nadzorcza działała w następującym składzie: Luc Delvaux-Przewodniczący, Paul Dor-Wiceprzewodniczący, Antoni Potocki-Wiceprzewodniczący, Werner Claes, Zbigniew Dresler, Didier Giblet, Roland Saintrond.

2. Wynagrodzenia członków Zarządu, Rady Nadzorczej i prokurentów

W roku 2003 członkom Zarządu wypłacono wynagrodzenia na łączną kwotę 3 799 tys. PLN, w porównaniu do kwoty 6 012 tys. PLN w roku 2002. Wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej za rok 2003 wyniosły 329 tys. PLN, w porównaniu z 370 tys. PLN w 2002 r. Łączna kwota wynagrodzeń prokurentów za okres 01.01.2003 r. do 31.12.2003 r. wynosiła 2 824 tys. PLN, a za okres od 01.01.2002 r. do 31.12.2002 r. wynosiła 2 990 tys. PLN.

3. Informacja o niespłaconych pożyczkach, gwarancjach i poręczeniach udzielonych przez Bank członkom Zarządu, Rady Nadzorczej oraz ich osobom bliskim

Na dzień 31 grudnia 2003 roku członkowie Rady Nadzorczej korzystali z 2 limitów w kartach VISA do łącznej wysokości 31 tys. PLN. Natomiast członkowie Zarządu korzystali z 2 kredytów dewizowych o łącznym zadłużeniu 89 tys. EUR wg stanu na dzień 31.12.2003 r., 1 kredytu złotówkowego – zadłużenie z tego tytułu wynosiło na 31.12.2003 r. 166 tys. PLN, 2 kredytów w rachunkach oszczędnościowo-rozliczeniowych na łączną kwotę 100 tys. PLN, 4 limitów w karcie VISA na łączną kwotę 41 tys. PLN. Oprocentowanie nie odbiega od warunków rynkowych.

Informacje o kredytach, pożyczkach i gwarancjach udzielonych osobom zarządzającym i nadzorującym Bank wyszczególniono w pkt.26 dodatkowych not objaśniających.

4. Informacja o akcjach Banku będących w posiadaniu członków Zarządu i Rady Nadzorczej

Na 31 grudnia 2003 roku żaden z Członków Zarządu nie posiadał akcji wyemitowanych przez Fortis Bank Polska S.A. Pan Luc Delvaux, Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej, jest właścicielem 25 akcji Banku. Pozostali Członkowie Rady Nadzorczej nie posiadają żadnych akcji Banku.

5. Pracownicy

Wielkość zatrudnienia wyrażona w liczbie etatów wynosiła 876 na koniec grudnia 2002 roku. W ciągu 12 miesięcy zatrudnienie spadło do 869 etatów na koniec grudnia 2003. Spośród ogółu – 468 zatrudnionych osób, tj. 54% miało wykształcenie wyższe.

Podpisy członków Zarządu:

<i>Ronald Richardson, Prezes Zarządu</i>
<i>Jan Bujak, Wiceprezes Zarządu</i>
<i>Jean-Luc Deguel, Wiceprezes Zarządu</i>
<i>Jaromir Pelczarski, Wiceprezes Zarządu</i>
<i>Koen Verhoeven, Wiceprezes Zarządu</i>